

1999. március 29.

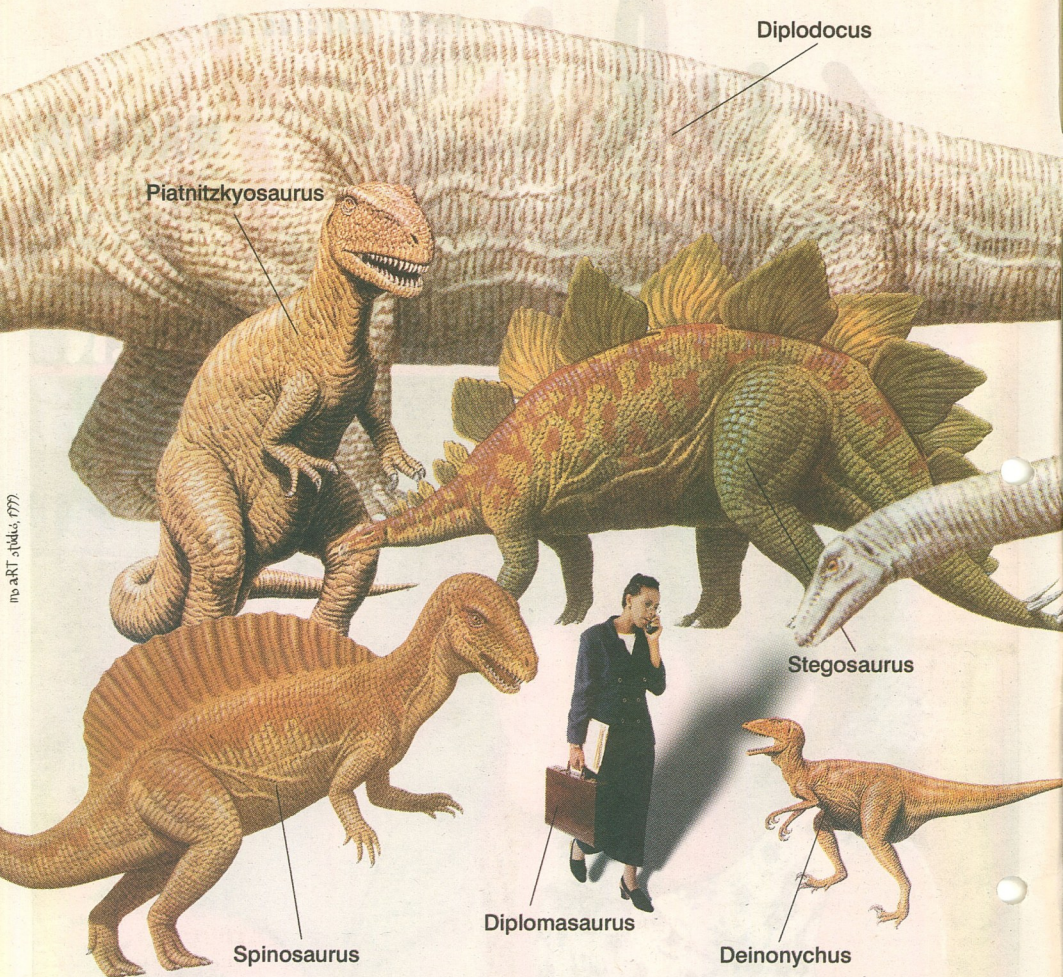
Sulinet MAGAZIN

<http://www.sulinet.hu/>

a Sulinet-programban
érintett középiskolák
diákjainak, tanárainak

CSEVEJ A NETEN

DIPLOMA

NÉPSZABADSÁG

Magyarország legkedveltebb napilapja

tanult embernek nincs párja

ÍZELÍTŐ A DIPLOMA MELLÉKLET ÁPRILIS 7-I SZÁMÁNAK TARTALMÁBÓL:

Diákélet Magyarországon: hogyan él, miből él, mit fizet az egyetemista?

Kreditrendszer: Mit ér, amit másik szakon, másik karon, másik intézményben tanult a hallgató?

*A számítógép világában: adminisztráció, tanulás és számonkérés komputeren
Katonai Akadémia*

Nyelvtanulás: hogyan vizsgázzik, aki tudja, és az, aki nem tudja a nyelvet?

Rejtély: Forgassa az agyát (is)!

CSEVEJ A NETEN

Ketten ülnek a monitor előtt, és „írásban beszélgetnek” a nagyvilággal, a levelezőpartnertől való távolság akár több tízezer kilométer is lehet, sőt a „láv-írás” a vasárnap-hétfo napot is átélétheti.

A távolsági kommunikációnak ezt az új formáját teszi lehetővé az IRC (Internet Relay Chat), amelyről előző számunkban kezdtünk sorozatot. Meglepően sokan érdeklődtek az ingyenesen letölthető programokkal kapcsolatban, ugyanakkor többen jelezték, hogy iskolájukban tilos az IRC használata, sőt akad olyan rendszergazda is, aki a tanári szobából kapta azt a „parancsot”, hogy fizikailag tegye lehetetlenné a Neten történő csevegést.

Más iskolákban azonban egyre inkább divatba jön az IRC – sajnos néhányan olyan hangnemet vagy témát választanak, amelyek következtében néhány csatornán már azt fontolgatják az operátorok, hogy egyáltalán nem engedik be azokat, akik valamelyik Sulinet-szerverről próbálnak bejelenni. Ajánlatos tehát kivétel nélkül mindenkinek alaposan tanulmányozni a chat játékszabályait, nehogy a trágár kifejezések miatt az IRC paradieséből történő kollektív kizűzetés várjon az ősszel sulinetesre.

GUTTRAY LÁSZLÓ

sulinet MAGAZIN

A Sulinet-programban érintett középiskolák diákjainak, tanárainak

A LAP AZ INTERNET KALAUZ KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL KÉSZÜLT.

Szerkesztőség: 1116 Budapest, Huryadi Mátyás u. 32.
Telefon: 228-3372 (magazin@sulinet.hu)

Felélő szerkesztő: GUTTRAY LÁSZLÓ (guttray@prim.hu)
Kiadója: az Oktatási Minisztérium megbízásából a Népszabadság Rt. (1034 Budapest, Bécsi út 122-124., telefon: 250-1680, telefax: 368-9098)
<http://www.nepszabadsag.hu>

Felélő kiadó: Lengyel L. László vezérigazgató
Hirdetvénytétel: Primus-Népszabadság Kft.
Telefax hirdetésli témában: 368-9567, 368-9857
Termékmenedzser: Farkas Bódis
Telefon: 250-1680/193, (30) 514-586
Nyomda: Szikra Lapnyomda Rt.
Felélő vezető: Lendvai Lászlóné vezérigazgató

Megjelentek a Népszabadság mellékleteként, valamint kapták a Sulinet-programban részt vevő intézmények HU ISSN 1418-5288

A szerkesztőség mindent megtesz az internetről származó képek és anyagok szerzői jogainak tisztázásáért. Az ismeretlen forrásból szerzett dokumentumok jogainak tisztázása érdekében kérjük a szerzők jelenlétüket szerzői joguk hián érdeklődés igazolásával.

csokor

A HIÁNYZÓ WEB-CÍMEK

Februári számunkból két fontos web-oldal elérhetősége kimaradt.

Az Alternatív Közgazdasági Gimnázium irodalomszakkörének címe www.akg.hu/irodalom (Az érdeklődők most a 21. oldalon olvashatják többek között az irodalmi műhelyben készült írásokat is.)

Sokkal nagyobb veszélynek tettük ki levelezőszerverünket azzal, hogy az internetes szépségverseny, a Miss Cyberspace bevezetőjéből hiányzott az <http://www.datanet.hu/artnet/beauty> cím. Könnyen kitalálható, hogy az e-mail-áradat feladói főként srácof voltak. (Az viszont nem igazán érthető, hogy miért náléven, vagy ami még rosszabb, név nélkül írtak.)

ÚJDONSÁGOK A WEB MAGYAR SZEGLETÉBEN

Az alábbiakban a Budapesti Műszaki Egyetem www.fsz.bme.hu/wr honlapján elérhető, frissen regisztrált magyarországi web-oldalakat bemutató összeállításból válogatunk.

GALÉRIÁK

Az ELTE diákjai által karbantartott <http://isis.elte.hu/~seto/index.htm> címen elérhető Fotó-Galéria látogatói több száz kép közül válogathatnak a következő témakörök szerinti csoportosításban: események, emberek, virágok, festmények, állatok, sport.

VIRTUÁLIS GALÉRIÁK

kínál a <http://www.virtuartnet.hu/> cím is, ahol azokat az alkotásokat láthatjuk, amelyek esetleg más földrészek műterméibein vannak arra, hogy valaki rájuk találgon.

A FŐVÁROSI KÉPTÁR Kiscelli Múzeumának történetét, gyűjteményeit és kiállításait programjainak ismertetőjét találjuk a <http://www.btmfk.if.hu> címen.

ONLINE ÚJSÁG

Az informatika világának információbizását kínálja a Prim Kft. naponta többször frissített számítástechnikai és telekommunikációs online hír-újságja a <http://www.prim-online.com>

PRImOnline

címen, amelynek adatbázis-szerkezete lehetővé teszi, hogy az olvasók a témaadók címeitől a részletes szövegekig terjedőm tetszőleges mélységig böngésszenek a legújabb információk között.

METÁLKÖZELÍTÉSŐL

A Hungarian Metal Home oldalt a magyar rockzene otthonaként jellemezzük meg fejlesztői. Az oldalról kiindulva több mint 600, kizárólag magyar rockzenei oldal érhető el a zenekarok honlapjától a kluboktól át egészen a rockbuliig. Fontos, hogy nemcsak metal, hanem több rokon stílus is megtalálható itt, sőt RealAudio, ftp, és az mp3-as állományok keresése is indítható a <http://metalhome.hungary.hu/> címről.

KONYHATUDOMÁNYOK

Az oldal készítőinek ajánlása szerint a Konyhamester a kezdő és középfaladó szakácsok kézikönyve. Jól követhető receptekkel, kipróbált eljárásokkal segíti elő a biztos sikert, segédtabláit pedig a kísérletezőknek is támpontokat adnak a következő címen: <http://www.csomopont.hu/konyha/kolesz/konyhasz.htm>

CSEVEGŐCSATORNÁK CSEMÉGI

8

MI LESZ VELED, MP3?

10

KREATIVITÁS-VILÁGBAJNOKSÁG

16

TIBET, A VIRTUÁLIS ORSZÁG

18

A SZERELEM HÁLÓJÁBAN

25

MP3-ZÓNA

A <http://www.hirnet.com/mp3> oldalon folyamatosan frissített hírek és tesztek találhatóak az új szabvány világából, emellett fórum, apróhirdetés, csebere és tanácsadás várja a látogatókat.

SAKMAI CÍMTÁRAK

A szegedi Media-Mix Könyvkiadó az ország több nagyvárosában az elmúlt néhány évben megjelent Szolgáltató Címtár kiadványban található termelők, kereskedők, szolgáltatók tematikus címjegyzékét kínálja az Interneten. A keresett termék, szolgáltatás vagy vállalkozás könnyen megtalálható a tárgymutató, névmutató, illetve szövegkereső segítségével a <http://www.cimtar.hu/> címen.

ONLINE ELÉRHETŐ

szakmai címjegyzék-szolgáltatást indított a GTE Yellow Pages Publishing Hungary Kft is. A <http://www.gte-yellow-pages.hu>

címen elérhető honlap több mint 70 000 magyarországi vállalat adatait tartalmazza. A teljes körű keresőfunkció biztosítja, hogy a látogatók a tevékenységi körre jellemző kulcszó, üzleti tevékenység, cégnev, cím, irányítószám, városnév, illetve ezek kombinációja alapján találják meg a keresett céget. A későbbiekben a képernyőn megjelenő, illetve kinyomtatható térképek segítik a felhasználók tájékozódását.

NYÁRI TÁBOR

A Hurrá Nyaralunk Alapítvány ifjúsági táborának honlapján osztálykirándulások, erdei iskolák, nyári táborok és más, kikapcsolódni vágyó csoportok részére nyújtanak információkat többek között a Győrtől 25 kilométerre Rábászentmihályon található szálláslehetőségekről (1999-ben kedvezményes szálláslehetőséggel várják csoportok jelentkezését): <http://www.nexus.hu/hunya>

JÁTÉK

A <http://hodito.netlap.hu/> címen az első magyar interaktív stratégiai játék webes változatával találkozhatnak az érdeklődők.

PÁLYÁZAT

A Soros Alapítvány aktuális pályázata (a szükséges kérdőívvel együtt) a <http://www.soros.hu/> oldalon található.

PALMTOPOKRÓL MINDENKINEK

A zsebkomputerek témáját átfogóan feldolgozó oldal gazdája a hazai palmtopfelhasználóknak szeretne segítséget nyújtani. Az web-cím mellett két levelezési lista is üzemel, a palmtop@palmtop.info.hu általános foglalkozik a kézi számítógépekkel, a wince@palmtop.info.hu pedig kifejezetten a Windows CE operációs rendszerrel, www.palmtop.info.hu

GARAY-VERSENY EREDMÉNYHIRDETÉS

Januári számunkban közöltük a Garay-verseny pályázati felhívását, amelyre olvasóink közül is sokan beneveztek. Az idén már tizenhatodik alkalommal megrendezett verseny egészen különleges a maga nemében, hiszen itt nem a diákok teljesítményét, hanem az általuk készített programok újdonságát, felhasználóbarát kivételét, a diákprogramozók által kitalált különleges megoldásokat díjazták. A pályázatnak van még egy egészen egyedülálló érdekessége: a programterméket – ugyanúgy, mintha egy kiállításon vagy egy árverésen lennénk – a versenyzőknek be kell mutatniuk. Ezt azért írták elő a diákoknak, mert a szakmában az a tapasztalat, hogy ha a „Nobel-díjaz” programozó gyerekeknek meg kell szólalniuk, akkor elnémulnak, és csak dadogva tudnak arról a munkáról beszélni, amit szólanul nagyszerűen megcsináltak.

Az idén a pályázatok száma kevesebb volt, mint az elmúlt évben, de a minőséggel szemben nem lehetett kifogás. Most is volt néhány nagyon tehetséges pályázó, aki meglepetést okozott, így elhozhat olyan pályamunkákat is, amelyeket valaki rendelt tőlük, leszállították, és már működők valamelyik gazdasági szervezetben. Nem meglepő, hogy ezek a gyerekek tisztában vannak azzal, hogy értéket termelnek, és pontosan tudják, hogy mi is az a copyright – amire nagyon gondosan ügyelnek is.

A pályázat fődíja egy Psion-számítógép volt, amit a legjobb eredményt elért, a játékprogram kategóriában győztes két versenyző, *Hári Dániel* és *Somkutas Péter* nyert el.

A vetélkedőt sok cég támogatta, amelyek részben a verseny rendezéséhez járultak hozzá, részben pedig a versenyzők díját adták: Eurocartel Holding, Garay Gimnázium, Graphisoft, ICL Magyarország, Kürt, Kvantum, LSI, Máv Informatika, Microsoft Magyarország, Mikro Volán Elektronika, NJSZT, Profi Média, Pson, SzinvaNET és a Prím Kft.

A VERSENY VÉGEREDMÉNYE**JÁTÉKPROGRAMOK**

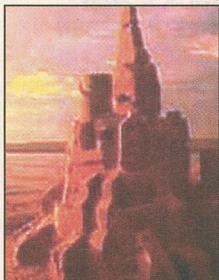
1. Hári Dániel (Boronkai György Középsiskola, Vác)
Somkutas Péter (Madách Imre Gimnázium, Vác)
2. Soltész Péter (Belgium)
3. Török Gábor (Ciszterci Rend Nagy L. Gimnázium, Pécs-Sellye)
Gál András (Ciszterci Rend Nagy L. Gimnázium, Pécs-Sellye)

OKTATÓPROGRAMOK

1. Palincsár Zoltán (Debrecen)
2. Szántó Tamás (Bolyai János Középsiskola, Kecskemét)
Németh Róbert (Bolyai János Középsiskola, Kecskemét)
Szölke Ervin (Bolyai János Középsiskola, Kecskemét)
3. Szilágyi Zoltán (Mechwart Zsuzsanna Gépipari Technikum, Debrecen)
Varga Tibor (Ady Endre Gimnázium, Debrecen)

ALKALMAZÓI ÉS LÁTVÁNYPROGRAMOK

1. Kirisits András (Bolyai János Gimnázium, Salgótarján)
2. Varga Patrik (Székesfehérvár)
3. Pócsa Krisztián (Berzsenyi Kollégium, Bük)
3. Marácz László (Kiskunhalas)

Hódító

SOROS ALAPÍTVÁNY

Áprilisban a következő műsorok láthatók a Spektrum TV Suli Rádás című összeállításában

Április 2-án elsőként A Nobel-díj száz éve című film kerül adásba, amely többek között megismerteti a nézőket Alfred Nobel életével és sokoldalú személyiségével. Tudtuk-e például, hogy Nobel 350 tanulmány szabadalmaztatott a dinamittalól a művelésméregig?

Ezt követően A muzsika mesterei sorozatban a Johannes Sebastian Bach életéről készült filmet sugározunk.

Április 9-én a Természettudományi sorozatban a darazsakról, imádkozó sáskákról készült epizódot láthatjuk. A film első részében megismerhetjük, amint a nőstény fészket épít, s nyomon követhetjük, hogy a királynő petéiből hogyan fejlődik ki a sok kis utód. A második rész az állcázás nagymesterével, az imádkozó sáskával foglalkozik.

Folytatódik A Nobel-díj száz éve sorozat, ez alkalommal a kvantumforradalmáról lesz szó, a filmben körvonalozódik Bohr és Einstein vitája, megtudjuk, hogy utóbbi 1921-ben miért kapott Nobel-díjat (előzetesen csak annyit, hogy nem a relativitáselméletért).

A muzsika mesterei sorozatban Mozart páratlanul egyszerű, de ugyanakkor zavarba ejtően bonyolult muzsikájával ismerkedhetünk meg.

Április 16-án a Természettudományi vizimadarakról készített összeállításának első részében megismerhetjük a zömök, kicsi csőrű lilét, amely fürgeségét, jó látását és túrelmét használja a táplálékszerzésben, később a sárlayok életébe nyerhetünk bepillantást, végül pedig egy nagyon furcsa teremtménnyel, az albatrosszal ismerkedhetünk meg, amely ha egyszer tengeti útra indul, akár 9 évig sem érinti a szárazföldet!

A vakcinától az antibiotikumig címmel kerül adásba a Nobel-sorozat következő része, amelyből kiderül, hogy két európai Nobel-díjas tudós forradalmasította korunk orvostudományát: a német Robert Koch, aki a tuberkulózis okozó baktérium felfedezéséért 1905-ben kapott Nobel-díjat, illetve a skót paraszti származású Alexander Fleming, akit az első antibiotikum, a penicillin felfedezése tett világhírűvé.

A komolyzenei blokkból a több mint 200 éve született Beethoven élete és munkássága ismerhető meg.

Április 23-án A megszelídített polkol című filmmel kezdődik a Suli Rádás, amelyben korunk egyik legjelentősebb problémája, az energiatörés (kőszén-, kőolaj- és földgázkészletek) megfoglatkozása a fő téma. A helyettesítő megoldások közül az egyik legjelentősebb Földünk belső hője, a geotermikus energia. A Föld számtalan pontján, például Ausztráliában is kísérleteznek ennek hasznosításával.

A következés, Einstein és a relativitás elmélete című programból megtudhatjuk, hogy a szenilis tudós, miután egységbe foglalta a mechanikát és az elektromágnességet, szerette volna elméletét egy általánosítani, hogy az a gravitációs kölcsönhatást is magába foglalja.

A muzsika mesterei sorozatból ezúttal Csajkovszkij művészetét ismerhetjük meg.

FIRKÁSZOK DIAKÚJSÁG-PÁLYÁZAT

A Neusiedler Szolnok Rt. és a Zsiráf diákújság Firkászok címmel pályázatot hirdet általános és középiskolák, valamint ifjúsági szervezetek újságjai számára.

A pályázatban tartalmaznia kell:

1. az elmúlt 12 hónapban megjelent 2-3 lapszámot,
2. rövid – legfeljebb két gépetl oldálny – leírást, amely tartalmazza – az iskola nevét, címét, a tanulók létszámát,
- a diák- és tanárfüggőségét, illetve a kapcsolattartó nevét,
- a lap példányszámát, megjelenési gyakoriságát,
- a szerkesztőség létszámát,
- a terjesztés módjának leírását,
- egy lapszám árát,
- a felhasználó papírfajta nevét,
- az újság egyenes piáriszükségletére vonatkozó adatokat,
- rövid ismertetőt az újság múltjáról, jelenéről és terveiről.

A pályázatokat a Neusiedler Szolnok Rt. és a Zsiráf diákújság szakemberei bírálják el 1999. május 15-éig a következő szempontok alapján:

- tartalom
- szerkesztés
- tördelés
- design.

A PÁLYÁZAT DÍJAI

I. Díj

Az ausztriai Neusiedler papírgyár gyártótagas keretében két napig vendégül látja a szerkesztőség tagjait, valamint a nyertesek térítésmentesen megkapják az újság megjelenítéséhez szükséges, egy évre elegendő papírmennyiség csúcsmínőségű Biotop color papírból.

II. Díj

A Neusiedler Szolnok Rt. gyártótagas keretében vendégül látja a szerkesztőség tagjait, ezenkívül biztosítja az újság megjelenítéséhez szükséges, egy évre elegendő papírmennyiséget kender alapú Hempex papírból.

III. Díj

Az újság megjelenítéséhez szükséges, egy évre elegendő papírmennyiség Copyrex papírból.

A pályázatok beérkezési határideje: 1999. május 10.

Cím: Zsiráf diákújság

1036 Budapest, Lajos u. 40.

KUTATÁSI LEHETŐSÉGEK KÖZÉPISKOLÁSOKNAK

1995-ben egy olyan renthagyó mozgalom indult el az országban, amely a középiskolásoknak segít abban, hogy bekapcsolódhassanak az egyetemeken, főiskolákban és kutatóintézetekben végzett tudományos munkába. Az elmúlt három esztendőben a felhívás alapján több mint kétszáz diák kezdte meg munkáját különböző kutatóintézetekben.

A tehetséges középiskolások és a kutatásban segítő tanárai, mentoraik egymásra találását a mentorok listáját tartalmazó kiadvány könnyíti meg. A nemrégiben megjelent, Kutatási lehetőségek középiskolásoknak című összeállítás közel ötszáz olyan tudományos labort (műhelyt) sorol fel, amely szívesen várja azokat a diákokat, akik részt szeretnének venni a tudományos kutatómunkában. Az új felhívásokat fogadó kutatóhelyek nyomtatott Szarvasz 30 magyar városban találhatóak, a kutatható témákat az abortuszról a zsirsavanyagcsereig mintegy 2300 című sorolja fel.

A mentorok jelentkezők közül 68-an a Magyar Tudományos Akadémia tagjai, de két alkotmánybíró, miniszter, valamint számos, szakterületén kiemelkedő professzor is található közöttük. A kezdeményezés védőnőe Göncz Árpád köztársasági elnök és Pokorni Zoltán oktatási miniszter.

A könyv legújabb kiadását a szervezők idén is elküldték minden középiskola igazgatójának, ugyanakkor közel ezer tehetséges diákhöz közvetlenül is eljuttatták.

1997 márciusában rendezték meg a kutató diákok első országos konferenciáját Kecskeméten, amelyet 1998 nyarán egy káptalanfűredi tábort, októberben pedig egy újabb, a monori József Attila Gimnázium által megrendezett konferencia követett. Idén ismét a Balaton mellett, a káptalanfűredi tábortban rendezik meg a Kutató Diákok Országos Konferenciáját, július 19. és 25. között.

A kutatásokban jó eredményekkel részt vevő diákok francia, holland, ír, izraeli és német tehetséggondozó táborokban vehetnek részt. Minderről és még sok más izgalmas lehetőségről részletes és naprakész információk találhatóak a kezdeményezés honlapján, a <http://kutidial.kee.hu/> címen. Az érdeklődők a honlapon keresztül jelentkezhetnek a kutató diákok sorába, de további információk kérhetők Dr. Csermely Pétertől is a következő e-mail-címen: csermely@puskin.sote.hu

vagy az 1444 Budapest, Pf. 260-as postai címen.

DROG AMBULANCIA

Sokan és sokféleképp mondhatták már neked a drogokról. Az információk között talán el is tévedtél, vagy elbizonytalanodtál.

A tiltott gyümölcs élvezete, a titok, amely körülengi az illegális drogek élvezetét, a haverok beszámolója bárkit megrendíthet, elgöngyölíthet az ellenállást. A veszélye jelentőségüknél kisebbre zsugorodhatnak.

„Egy-két pohárral nem árt!”
„Beszabályozza a vérnyomást!”
„Kismértékben gyógyszer, nagy-mértékben orvosság.”

Ismersz szövegek, ugye? Talán már hallottad elégszer családodban, környezetben. Ezekkel a mondatokkal szökták a felnőttek gyököződni egymás és a fiatalokat is egy kis piálásra.

Lehet, hogy ennél leleményesebb szöveget nyomtatnak neked, ha egy kis anyagozásra van kilátás a buliban, a diszkóban vagy akár a sulis mellékhelyiségekben.

Bedölsz vagy ellenállsz?

Ha gyöngének bizonyulsz, a tünékeny örömeztelen, az érzékek kavalkádján túl bajok sora szakadhat rád. A másnaposság, a hányás, a szédülés ellenére felerősödhet az ismétlés vágya, s onnan már a függőség felé menetelsz.

A testi-lelki problémákon kívül szembesülnöd kell még egy ténnyel: bűncselekményt követsz el!

Nem árt, ha megismered a büntető törvénykönyv néhány, 1999. március 1-jétől érvényes paragrafusát.

282. § (1) Aki a hatóság előírások megszegésével kábítószerrel, drogokkal, előállít, megszerzi, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a hatóság előírások megszegésével kábítószerrel, drogokkal, előállít, megszerzi, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, büntetett követ el, és két évől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés az (1) bekezdés esetén két évől nyolc évig, a (2)

bekezdés esetén öt évől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) fegyveresen,

c) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként követik el,

d) tizenhét évesnél fiatalabb betöltött személy tizenhét évesnél fiatalabb nem töltött személy felhasználásával követi el, illetve az elkövetés folytat ilyen személy jut kábitószerhez,

e) nem kábitószerfüggő személy kábitószerfüggő személy felhasználásával követi el.

(4) A büntetés a (2) bekezdés esetén öt évől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt oktatási, köznevelési, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épületek területén, azok környezetében, a fegyveres erők vagy a büntetés-végrehajtási szervezet objektumaiban követik el.

(5) A büntetés a (2) bekezdés esetén öt évől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, a (2) bekezdés esetén tíz évől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) jelentős mennyiségű kábítószerre,

b) bünszervezet tagjaként vagy megbízásából követik el.

(6) Az (1)–(5) bekezdés szerinti büntetendő az is, aki a kábítószerrel való visszaéléssel bűncselekményének elkövetéséhez anyagok eszközöket szolgáltat.

(7) Aki kábítószerrel való visszaélés elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, vagy a közös elkövetésben megállapodik, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) Ha a kábítószerrel való visszaélést csekély mennyiségű kábítószerrel követik el, a büntetés vétség miatt az (1) bekezdés esetén két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, a (2) bekezdés szerinti kínálás és átadás elkövetési magatartások esetén két évig terjedő szabadságvesztés.

(9) Aki

a) a hatóság előírások megszegésével kábítószerrel fogyaszt,

b) nagy nyilvánosság előtt kábítószer-fogyasztásra hív fel, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Egészségünk nagy érték.

Egészségesnek lenni jó.

Lehet, hogy ezeket a mondatokat elcsépejtél közhelynek találad, de ha már nyomtat hosszabb ideig az ágyat, vagy közvetlen hozzátartozóid közül valaki tartósan beteg, akkor te is így látod.

A szenvedélybetegségek (alkoholizmus, gyógyszerfüggőség, drogozás, játékszenvedély) sok embert érint Magyarországon. Nagy gond, vagy kihívás felnőttek és gyerekek egyaránt.

Amióta létezik drogprobléma, azóta létezik jogi szabályozás is. A jog nyelvet átalkalta, a Btk. szerkezetét megbotvintva nézzük meg, hogy mit is mond a törvény!

Ezek az információk fontosak lehetnek neked, akinek terhére lehetnének is követhetnek el bűncselekmények. Önmagad és kortársaid, barátaid számára is, akik esetleg csak a buli kedvéért próbálják ki a drogot, vagy már rendszeresen használnak valamilyen szert, s közben eszükbe sem jut, hogy a törvény ellen vétnek.

– Ha valaki kábítószerrel fogyaszt, a bűncselekmény megvalósul, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

– A 282. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza az elkövetési módokat, az elkövetői magatartásokat.

Ezek alapján büntetendő a kábítószer természetes, előállítása, megszerzése, tartása, az országba behozatala vagy kivitele, kínálása, átadása, forgalomba hozatala és a kábítószerrel való kereskedés. Tehát amíg az indiai kenderből joint lesz, s eljut a fogyasztóig, mindenki bűncselekményt követ el, akinek a kezén átvándorol, s végül maga a fogyasztó is megvalósítja a bűncselekményt. Ugyanez vonatkozik a többi illegális drogra is, függetlenül attól, hogy természetes anyagból készül-e, vagy szintetikus termék.

– A 282. § (2) bekezdés értelmében az iskolán belüli bizonyított drogruáritásért öt évől tíz évig terjedő szabadságvesztés jár.

Bizonyított esetben – az iskolában vagy a környéken történő árusítás alkalmával – a felnőtt és a tanuló egyaránt büntetendő a Btk. alapján. Öt évől tíz évig terjedő szabadságvesztés vár azokra is, akik az iskolához tartozó helyiségekben, nevelőotthonokban, köznevelési intézményekben, művelődési házakban vagy bármilyen, köznevelési feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak környezetében drogot árulnak.

– Súlyos büntetési tétel vár azokra a felnőttekre, akik tizenhét évesnél fiatalabb betöltött személyeknek kábítószerrel juttatnak, vagy a kereskedelembe, terjesztésbe vonják be őket.

A Btk. módosította a szabadságvesztés felosztásának próbáidejét is:

- a pénzbüntetés próbaideje egy év,
- a vétség miatt kiszabott szabadságvesztés próbaideje egy évől három évig,
- a büntetéstől kiszabott szabadságvesztés két évől öt évig terjedő próbaideje függészhető fel.

A próbaidőt éveken kell meghatározni, és az a kiszabott szabadságvesztésnél rövidebb nem lehet.

A fiatalokéknál gyakori a társas elkövetés. Ha mondjuk egy társaság többször árul kábítószerrel anyagi haszon érdekében, akkor a bűncselekmény elkövetése üzletszerű lesz. Ezután számolniuk kell azazal, hogy amennyiben szabadságvesztésre ítélik őket, nem lesznek feltétlenül szabadságba bocsáthatók, és a büntetés-végrehajtás nem függészhető fel.

Használd az eszedet és a szivedet!
Szermentes szenvedélyes életet kívánunk neked.

KÁLY-KULLAI KÁROLY

További információk a www.epc.hu oldalon található.

NEM ART, HA TUDOD

14 nap

angolul - németül

Az elmúlt nyár emlékezetes földközi-tengeri hajóútnján sikerült a csoport nyelvtanulási rekordkísérlete. A teljesen kezdő résztvevők közül a többség idegen ajkúakkal tárgyalgot a második héten, és nem kevesen „jó turistaszinten” sikeresen vizsgáztak is. Mindez a VillámAngol® és VillámNémet® tananyagokkal – kevesebb mint 99 óra ötévenkénti nyelvtanulással, két hét alatt!

Képzelve csak el: mintha külföldön lenne, úgy tanulhatja ezzel Ön is a nyelvet. „Jegen ajkú „magán-nyelvtanárait” a hangkasszákról bármikor hallgathatja, s mindig mindent ért! A mondatok jelentését ugyanis előre elmondják Önnek – magyarul is. A 99 óra alatt több mint tízezer mondattal találkozhat – négyezer-hatszor! Sőt, egyszer-kétszer fennhangon Ön is kimondja őket, közvetle-

nül a minta után. Ez a 99 óra, hamar összeszór: napi egy óras tanulással három hónap alatt. Ugyanez napi három-négy órával harminc nap – és superintenzív, napi hét-nyolc óras tanulással tizennégy nap alatt. Önnek is sikerülhet – akár önálló módszerként, akár más módszerrel kombinálva a Villám-tananyagokat.

Dr. Makara György

Mit mond a résztvevő?

Tévé-operatorként az RTL Klub és a CNN tudósításokhoz forgattam. Napi 7-8 óras tanulásra nem, de ötre nekem is tellett. Angolból teljesen kezdő voltam. Csak az első három kazettán hangzottak érthetetlenül a szövegek. A második hét vasárnapján aztán amerikai angoltársaságba cseppentünk, s végig – angolul beszélgettünk! A kapitány meg egyenesen hitelenkedett kilencnapos angolomon – y interjú során! Büszke vagyok rá: a 14-ik napon sikeres angol vizsgát tettem!

V. Nagy Attila

Csak egyetlen pont hiányzott a sikeres vizsgámhoz, mégsem keseredtem el. A második teljesen meggyőződt. A „Villám” nálam tökéletesen bevált, és elégedett vagyok.

Mádi Piroska

Ezzel a módszerrel két hét alatt garantáltan átjutsz egy nyelvi kapun. Az első akadályokat leküzdve rajtad múlik, hogy egy rövid séta vagy egy világtutázás részese leszel-e. A rövid sétára poroszáló pacik és a világtutázó táltosok egyaránt bennünk vannak.

Dr. Nagy Irén

Az első napokban engedtem, hogy a „tudás” csak úgy folyjék a fejembe. Önállóan mondatot alkotni pár nappal később próbáltam meg. És ekkor megtörtént – maga a csoda! Azon vettem észre magam, hogy

német anyanyelvű útitársaimmal németül tárgyalok! Két hét hamar eltelik! A vizsga beszédkézségi és szövegértési részei – amint vártam is – jól sikerültek. Visszatekintve: ez volt életem eddigi legnagyobb szellemi kalandja! Zamaróczy Ádám

Tulajdonképpen mindig is tudtam, hogy csak a füllemmel van baj, nem az agyammal. A társak a hajón – szinte egyöntetűen – dicseik a módszert. Azt mondják: jó, hamar sikerültem! ad. Komolyan bölögetés, s azt gondolom, én lehetek a kivétel, aki erősíti a szabályt. M. Kiss Csaba

Egy hír az újságban, néhány telefon – s indulás felfedezni a Földközi-tenger csodáit. És az ismeretlen német nyelvet! A felfedezés öröme már a harmadik napon már köszöntött. Az első hét végén pedig ujjongva tértem vissza hajóra a Bariban tett kirándulásról: „Képzéletek! Egy született némettel beszélgettem, és megértettük egymást – németül!” Néha kerestem a szavakat, de a téma bármi lehetett: jóga, család, a vegetárius étkezés megoldása a hajón stb. Eljött a 14. nap. Az ECL nyelvvizsga szóbeli részéin „jó turista A szinten” – megfeleltem! Sándy Gabriella

A siker titka?

Visszatérés a természetes nyelvtanulás döntő mozzanataiból, melyekkel az ember önéből, magából a megértett beszédből elsajátította anyanyelvét. Hasonló módon más nyelvekkel is boldogul. Ehhez a beszéd megértése, majd utánamondásai felül kell megragadni az idegen nyelvet! Így lehetett szakítani az azonnali mondatserkesztéssel, a miatti szükségesség léleköző szótanulással, a fűrészfűrész nyelvtanózással. A beszédkézség pedig spontán módon, magától kialakult.

Relaxa^{KA}

VillámAngol a sikertananyag

Kezdőknek

Familia-program

2 kötet – 16 hangkasszettával,
2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Diálogo-program

4 kötet – 32 hangkasszettával,
4 könyvvel – együtt:
 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Középfaladóknek

Aktív-program

2 kötet – 15 hangkasszettával,
2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Idioms-program

2 kötet – 16 hangkasszettával,
2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Praxis-program

2 kötet – 16 hangkasszettával,
2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Uzletembereknek

Business-program

haladóknak 2 kötet – 14 hangkasszettával, 2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Marketing-program

haladóknak 2 kötet – 15 hangkasszettával, 2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Relaxa^{KA}

VillámNémet a sikertananyag

Kezdőknek

Familia-program

4 kötet 24 hangkasszettával,
4 könyvvel – együtt:
 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Aktív-program

2 kötet – 15 hangkasszettával,
2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Diálogo-program

4 kötet – 28 hangkasszettával,
4 könyvvel – együtt:
 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Villám Francia

Diálogo-program

kezdőknek 4 kötet 26 hangkasszettával, 4 könyvvel – együtt:
 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

4 könyvvel – együtt:

31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Középfaladóknek

Praxis-program

2 kötet – 16 hangkasszettával,
2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Krimi-program

2 kötet – 12 hangkasszettával,
2 könyvvel – együtt:
 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

VillámLatin

Alapfok

kezdőknek 1 kötet
6 hangkasszettával, 1 könyvvel
 7 840 Ft

A kötetenkénti ár: 7 840 Ft. Az árak 1999. augusztus 31-ig érvényesek.

Üzletünk: Relaxa Kft. Bp.V., Szerb u. 9. Rendelhet telefonon/faxon: 317-5106, 266-3041
 Kérem tananyagismertetőjüket és VillámAngol, VillámNémet díjmentes próbakasszettájakat.
 Megrendelem a bejelölt tananyagcsomagot postai utánvétellel.

Név: Cím:

Ír. sz.: Tel.: oldal

IRC2 RÉSZ

Csevegőcsatornák csemegéi

A Sulinet cikkeiben megszokott, hogy webhelyeket ajánlunk. Az IRC-ről szóló írás első részében ez elmaradt, ezúttal pótoljuk. A linkgyűjteményben elsőként közöljük Balogh Ákos web-oldalát, aki a netikett IRC-szabályairól készített ragyogó összefoglalót, amit az első rész is felhasznál.

www.nexus.hu/turulmadar/IRC/Feszek.htm

Továbbá jól áttekinthető és mindenki számára érthetően megírt IRC-ismeretők találhatók a következő címeiken:

www.nogradnet.hu/nethelp/irc.htm
valerie.inf.eltu.hu / hani@irc.html
www.shark.gamf.hu/irc1.htm
www.weblapok.hu/technika/irc.htm
www.externet.hu/irc

indítani a Telnet-programot, akkor Windows 95 alatt válaszd a Start menüt, abban pedig a futtatást. A címmezőbe írd be, hogy telnet, és nyomj Entert. Miután előjött a Telnet-ablak, válaszd a Csatlakoztatás (vagy Connect) menüt, és írd be a szolgáltatót címet. Ekkor feljelentkeztél a szerverre, és nincs más dolgod, mint hogy kipróbáld, szolgáltatód rendelkezik-e IRC-programmal. A parancssorba (prompt) írd be: `irc <név> irc.bme.hu`, és hamarosan kiderül, hogy lehetőség van-e a szerveren keresztül IRC-programot indítani. Amennyiben megjelenik a már ismert bejelentkező szöveg (MOTD), akkor biztos lehetsz benne, hogy igen. Írd be a parancssorhoz, hogy melyik csatornába szeretnél belépni, és máris ott leszel

Az első részben leírtak alapján csatlakozhatsz, tehát most onnan indulunk, hogy ott vagy a csatornában, beszélgetsz, s közben történnek az események. Lehetséges, hogy idegennek tűnő szavakkal találkozol, amiket nem értesz. Íme, a gyakoribb IRC-szavak magyarzata:

cool, kewl, ql = szuper
 CU lbr = „see you later”, vagyis
 vizslát később

IMHO = „in my humble opinion”, szerény véleményem szerint
 jah = igen
 lamer, láma, lammer = kezdő, szerencsétlen, bÉna
 ooops, whoops = hoppá
 opme = operátori jog kérése
 pls, pliz, please = kérlek
 rer, rere = szia (megint)
 rewiz, rules, rulez, rulz, rulla = király, szuper

Az IRC-re Telneten keresztül is csatlakozhatsz. Ha van hozzáférése valamelyik Internet-szolgáltatójánál, akkor érdemes kipróbálni az IRC-t a szerveren keresztül. Ha nem tudod, hogyan kell el-

SVZSZ = szerény véleményem szerint
 thx = thanks, köszí

Ha valaki annyira megbánt, hogy többet hallani sem akarsz róla, írd be: `/ignore <nick> <tipus>`. Ez azt jelenti, hogy bármit is ír, az nem jelenik meg egyik ablakodban sem. A tipus lehet: `msg`, `invite`, `public`, `all`, valamint `none` – ez megszünteti az előző ignore-okat. Ha időközben el kell menned egy időre, de nem akarsz kilépni, tedd magad „awayre”, azaz: `/away <szöveg>`. Ha valaki nem tudja, hogy nem vagy jelen, és ezt beállítottad, akkor a `/whois <nick>` parancs lekérdezése után tudni fogja az üzene-

tedet. Feloldani egy `sim` /`away` parancssal lehet. Másik lehetőség, ami mostanában egyre gyakoribb: egészítsd ki a `nick` az `away` szóval, pl. `nickAway`. A kilépésre több lehetőség is van: a csatíró a `/part #csati parancssal` tudsz kilépni, a szerverről pedig a `/quit`-tel. Ezzel lehetőség van arra is, hogy egy füst alatt üzenetet is küldj, pl. `/quit este 6 után jövök!`

Egyéb érdekességek: A `/doc`-t két dologra használható: fájlj küldhetsz (`/doc send <nick> <file>`), vagy magánbeszélgetést nyithatsz (`/doc chat <nick>`). A DCC-chat közvetlenül folytatható beszélgetés két IRC-résztevével kliensprogramja között, függetlenül az IRC-szerverektől, de ahhoz, hogy valakivel ilyen kezdeményezz, felületül ugyan az a hálózatot kell lennetek. Ha a kapcsolat létrejön, akár ki is léphetek a szerverekről, illetve rákapcsolódhattok egy másik hálózati szerverre. Nagy-nagy előnye, hogy mivel független a szerverektől, nincs lag, sem netsplit. A lag késést jelent, amikor az IRC-szerverek közötti kommunikáció valami miatt lelassul, ezáltal pl. lassabban jut el az üzenet a címzethez, attól függően, hogy melyik szerveren van (szerencsés esetben akár nem is érzékelhető). Ez a késés hatalmas méreteket is tud ölteni (10-20

```

1) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
2) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
3) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
4) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
5) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
6) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
7) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
8) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
9) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
10) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
11) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
12) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
13) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
14) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
15) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
16) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
17) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
18) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
19) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
20) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
21) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
22) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
23) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
24) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
25) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
26) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
27) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
28) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
29) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
30) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
31) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
32) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
33) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
34) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
35) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
36) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
37) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
38) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
39) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
40) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
41) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
42) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
43) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
44) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
45) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
46) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
47) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
48) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
49) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
50) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
51) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
52) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
53) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
54) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
55) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
56) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
57) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
58) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
59) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
60) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
61) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
62) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
63) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
64) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
65) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
66) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
67) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
68) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
69) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
70) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
71) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
72) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
73) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
74) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
75) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
76) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
77) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
78) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
79) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
80) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
81) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
82) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
83) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
84) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
85) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
86) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
87) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
88) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
89) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
90) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
91) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
92) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
93) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
94) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
95) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
96) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
97) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
98) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
99) Channel: #Sulinet: Invite Szoop
100) Channel: #Sulinet: Invite Szoop

```

IRC Options

Category: Options

Options: Add Edit Delete Sort

Local: Random US Dialnet server

Connect to IRC server

IRC

Pattern: /

Highlight: Evt Name: /dark Vonck

Messages: Evt Address: /vonck@student.uwint.hu

Control: /

Catcher: /

Logging: /

Prefix: /

Alternative: /

Sounds: /

ket is tud ölteni (10-20 perc vagy több); egy ping segítségével ellenőrizhető (/ping <nick> – ezzel az adott becenevű embereknek küldhetsz egy „ping” jelet, ami leméri, hogy az illető ti, ben milyen távolságra van éppen akkor tőled. Ha nincs „lag”, ennek nem szabad 2-3 másodperc felett lennie. Néha, a lassulás megszűntével, egy csomagban kapod meg az üzeneteket, rossz esetben akár több képernyőnyi sort, amellyel fűdnak is minősülhet.

A netsplit szakadást jelent az IRC-hálózatban. Amikor két IRC-szerver között valamit

ért megszűnik az összeköttetés, amelynek hatására – a szerverek faszervezeti kapcsolódása révén – a hálózat két ágra szakad, és felhasználók nem látják egymást, tu-

lajdonképpen két külön IRC-hálózatot képeznek mindaddig, amíg helyre nem áll a kapcsolat. Ezután újra összekapcsolódik a két ág, és a rendszer megpróbálja helyreállítani az állapotokat, pl. visszaadni az „opokat” jogos tulajdonosoknak.

Már tudod, hogy akinek „opjuk” van, tudnak topicot váltani, kicikelni és banolni. De ez nem minden! Változásokat eszközölhetnek a /mode <mode> parancs segítségével, ahol a mode-ok:

a → Anonymus, nem látszik, hogy kik vannak fenn a csatornán,
i → invite only, csak az jöhet fel a csatira, akit egy „opos” meghív az /invite <nick> paranccsal,
k → key, jelszavas csati. Ez-

b → az IRCOP-tól kaphatod, ami azt jelenti, nem használhatod az adott szervert (más néven k-line vagy serverban),

i → láthatatlanság, /names vagy /who <csatorna> paranccsa nem írja ki, hogy ott vagy, ha az, aki lekérte, nincs a csatin,

o → IRC-operátor (IRCOP) jog (OPER paranccsal vehető fel, jelzés segítségével),

s → szerver üzeneteinek figyelése,

w → IRCOP-üzenetek figyelése.

után a /join <csatorna> <jelszó> paranccsal lehet fellépni a csatornára,

l → limit to X users, csak X db ember léphet be a csatornára,

m → moderatéd, csak +o-sok és +v-sek tudnak írni a közösbbe

n → no external messages, nem tud olyan írni a csatira, aki nincs rajta (ez egyébként lehetséges az /msg <csatorna> <szöveg> paranccsal)

p → private, a /list paranccsa nem írja ki a csati topicját, és a /names <csatorna> nem használható,

q → quiet, nem látod, hogy mit beszélnek a csatornán,

s → secret, ha olyan kérdez le (/whois <nick>) valakit, aki nincs a csatin, akkor nem írja ki, hogy az illető ott van-e, vagy sem, a /list paranccsa nem írja ki a csati nevét, és a /names <csatorna> nem használható,

t → only ops change topic, csak +o-sok tudják a topicot megváltoztatni.

Személyes flagek is vannak, ezeket te állíthatod be magadnak:

Kis magyarázat a fentiekhez: az IRC-operátor olyan ember, aki felügyeli az IRC-szerverek adatforgalmát, s emiatt több jogosultsága van, mint egy felhasználónak, de nem tévesztendő össze a csatornaoperátorral. Az IRC-operátornál pl. bejelenthető, ha valami rendellenességet tapasztalsz. A szerver üzemeltetőjéről az /admin paranccsal az információ, gyakran pl. az e-mail-címét is meg tudhatod. Ha valaki valami rosszat tesz, akkor egy IRCOP k-line-ra tudja tenni, ezzel letiltja az illetőt a szerverről, de azt is megteheti, hogy az összes, hálón lévő szerverről letiltja, ez a g-line.

(folytatás a 10. oldalon)

VESZÉLYES TRÁGÁRSÁGOK

Csevegni a Neten is muszáj, egyébként nem terjedt volna el az IRC és ICQ, az egyidejű kapcsolattartás két legsikeresebb programja... Csevegni per se csak úgy lehet, ha az érintett felek betartják a játékszabályokat, és valóban beszélgetésre használják föl az időt és helyet...

A sulinetesek finoman szólva nem örvendenek osztatlan népszerűségnek IRC-s körökben. Azon a csatornán, ahová jelen sorok szerzője is gyakorta jár chatelni, hovatovább azt fontolgatják, hogy egyáltalán nem engednek be Sulinet-szerverről érkezőt. Ha a csatorna alapítóját is sikerül rábeszélni erre, akkor a magyar középiskolások és általános iskolások kívül maradnak a kerlelésen.

Rövid kérdésozködés után kiderült, a „csati öslakóit” az háborítja föl leginkább, hogy a frissen Nete szabadult jövevények az álnév (nickname) mögé bújás lehetőségével élve mámorosan szegik meg az összes létező alapszabályt, újítjátálva ezzel a többiek csevegésének. Menetrend szerint akad köztük valaki, aki kötelességének érzi, hogy trágár legyen, netán ordánér. Annak, aki először izleli meg a „tiltott szavak” bebilentyűzésének örömét, minden bizonnyal szórakoztatott. Nem úgy a többieknek, akiknek lehet, hogy a héten ő már a sokadik szájhőscincér.

A trágárság, miként a veszekedés, a gyűlölködés és a gyűlöletkeltés tilos a legtöbb csatornán. Biztosan akad valaki, aki erre föl fogja hívni a figyelmet.

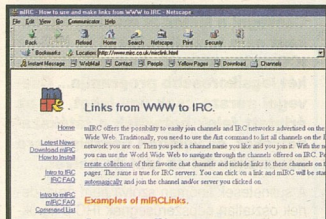
A „csunya beszédet” többnyire azonnali viszonzással szokta követni, a legtrikább esetben „brüsszeli csipke” modorban. Itt már várható, hogy a világbéke megőrzése végett sorompóba lép az operátor, akit az különböztet meg a többi mezei halandótól, hogy joga van kirúgni (kicikelni) és kilíttani a szabálysértőt a csatornáról. Neve előtt jó esetben ott diszeleg a kukac, minden operátor szent talizmánya. (Előfordul, hogy egy „op”, ahogy „jercőül” az operátort nevezik, Naszreddin Hodzsához és Mátyás királyhoz hasonlatosan rangfejre látja a Nete. Operátort jogait természetesen így is gyakorolhatja.)

Amikor az „opot” faggattam kedvenc csatornámon – aki először engem is elküldött hágamni –, hogy mi a baj a sulinetesekkel, tömören összefoglalta, min kellene változtatniuk:

1. Ne káromkodjanak.
2. Ne üvöltözzenek. (A nagybutító folyamatosan használata, miként az e-mailben is, az IRC-n is kiabálást jelent.)
3. Amit meg tudnak beszélni egymással a suliban, azt ne a Neten tisztázzák.

Csevegni mármégd muszáj. És izgalmas is. Sokkal izgalmasabb, mint „seperc” alatt oldalvonalon túla kerülni.

H. P. P.

(folytatás a 9. oldalról)

Most pedig a haladó IRC-seknek következők pár parancs:

Az /msg >szöveg> tulajdonképpen ugyanaz, mint az msg, de ez csak a csatornába teszi a szöveget, tehát magánbeszélgetésre nem alkalmas. Akkor használd, ha egyszerre több helyen tartózkodsz, és valamennyi szobában ugyanazt az üzenetet akarod megjeleníteni. Az /ame-re ugyanaz vonatkozik, mint

emiat általában sokkal gyorsabb is. Ha a bot nevében akarsz kiadni parancsot, azt is itt teheted meg.

Netsplit vagy lassú szerverkommunikáció miatt létrejöhét egy olyan állapot, amikor az egyik szerveren lévőket más látnak egy csatornán, mint a másokra csatlakozók, ez a desync. Ilyenkor előfordulhat, hogy látszólag van opod, valójában viszont nem tudod használni, hibázenetet kapsz. Ha netsplitnél az egyik szerverre olyan nickkel megyünk fel, amelyet a hálózat éppen nem látott részén már használnak, akkor a

szerverek ismételt összekapcsolódásakor mindketten kiesnek az IRC-szerverről (elkerülendő, hogy ketten ugyanazt a nicket használják). Ez a „nick collision”.

A „nuke” egy nagyon elavult módszer a Windowst használók gépének Neten történő kiakasztására. A tűzfal egy olyan program, amely a bejövő és kimenő adatokat figyeli, és szükség esetén blokkolja. Egy jól beállított tűzfalal védett gépet csak programhiba kihasználásával lehet lefeghazsítani vagy a Netről disconnectelni.

A takeover annyit jelent, hogy valaki elfoglal egy csatornát. Ennek két módja létezik: valamilyen módon opot szerez az illető, és mindenki mást megfoszt az operátor jogától (massdeop), vagy mindenkit kirúg, aki a csatornán tartózkodik.

És végül egy kis csemege az mIRC programot használóknak. *Khaled Bardam-Bey*, aki a progit megírta, egy-két tréfát is épített bele. Ime:

1. Indításkor megjelenik az About mIRC ablak. Itt kattints az emberke orrára, és figyelj a hangfalakat.

2. Ugyanitt írd be: arnie.

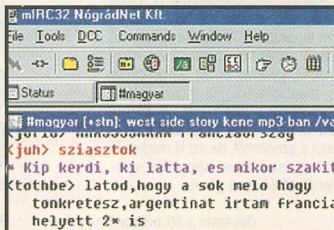
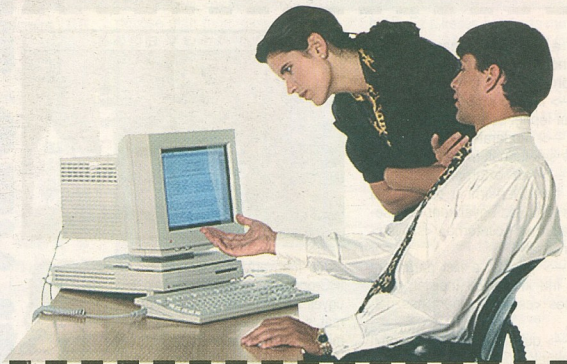
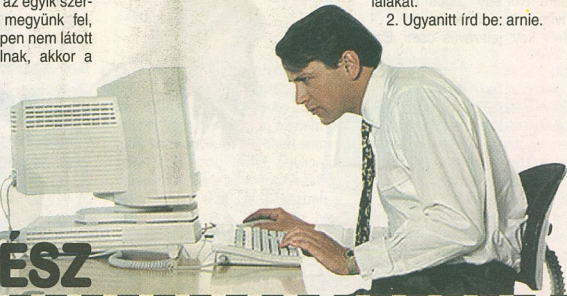
IRC2. RÉSZ

az /msg-re, ez a /me hatását sokszorozza. Ha valaki „op”, akkor az /omsg <szöveg> paranccsal minden jelen lévő „opnak” üzenet küldhet.

A /ison <nick> parancs kiírja, hogy az adott nickkel van-e fenn valaki. Az mIRC programban az Options menüpontban állítható be a Notify List tartalma (ismerőseink nickjei), aminek segítségével már belépésünkkor megtudjuk, kik vannak az ismerőseink közül az IRC-n. Az újonnan jövőket is folyamatosan kijelzi, az újabb verziókban az Alt+b billentyűkombinációval egyszerűbben elérhető ez az ablak.

A /users kiírja, hogy az adott szerveren hányan vannak: hány felhasználó, láthatatlan személy, operátor, szerver, és hány csatorna van megnyitva, a /links <mask> pedig a megadott maskkal rendelkező szerverek nevét adja meg, amelyekhez kapcsolódik.

Az egdrop botok egymással összekötve alkothatnak egy partyline-t, amire Telnet-eléréssel vagy dcc chattal lehet csatlakozni. A partyline előnye, hogy netsplit esetén sem szakad meg a kapcsolat, mivel IRC-szertvertől független, és

3. Kattints az mIRC ikonjára.

4. Az egér jobb gombjával kattints bárholra az ablakban, és az mIRC felirat „I” betűjét figyeld.

5. A programban szintén a jobb gombbal kattints bármelyik felső ikonra.

6. Ugyanitt nyomd le a Shiftet, és kattints közben az utolsó (sárga) ikonra.

KÉNER ESZTER
(estee@zalaszam.hu)

www.eu.levi.com

STA-PREST®
ÉLBŐL

MI LESZ VELED, MP3?

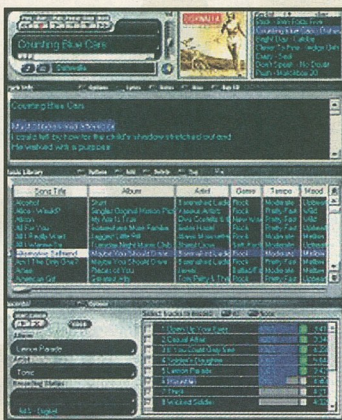
TÖMÖR

Már csak azért is, mivel az mp3 gyors elterjedéséért a Háló tehető „felelőssé”. Persze csak részben, hiszen ilyen alapon ma az emberek 90 százaléka ismerné Tony Curtis festményeit, aki – valljuk be – színésznek kitűnő volt, ám piktornak már annál kevésbé (bevallom, még a szobám falát sem biztos, hiszen rábiznám, igaz, elutasítani eddig nem állt módomban...). Szóval visszatérve az mp3-ra, tulajdonképpen e „tömör gyönyör” teszi lehetővé, hogy hangot és zenét a szokottal sokkal kisebb méretben tároljunk. A tömörítés egyáltalán nem ment az mp3 rovására, hiszen a minőségkülönbséget – a CD-vel összevetve – gyakorlatilag csak a vajt fűlök veszik észre (pontos statisztikái adtak sajnos nem áll rendelkezésünkre, de úgy véljük, jó, ha minden 1000. ember érez valamilyen apró minőségbeli különbséget). Ugyanakkor nem ritka, hogy tíz-tizenkét CD-nyi hanganyagot rá lehet zsúfolni egyetlen korongra. Természetesen – mivel egészen más formátumról van szó – ezt hagyományosan CD-lejátszóval nem tudjuk meghallgatni (bár erre is született megoldás, lásd néhány bekezdéssel alább), de CD-ROM-lejátszóval már igen.

Nem csoda hát, hogy hamarjában mindenki gyors másolásba kezdett, az Internetet pedig elárasztották az mp3-fájlok és az ezeket archiváló kalózsítók. Ennek persze az előadók nem igazán örültek, hiszen arról, hogy egy-egy ilyen másolat után jogdíjat kapjanak, nem is álmodhatnak. S mivel ilyen ügyekben – tudva, hogy főképp tengerentúli előadók pénztárcáját érinti a dolog – a RIAA (Recording Industry Association of America – kb. a MAHASZ-nak felel meg) az illetékes, mindjárt ki is adott egy közleményt, amelyben mindenkit felszólított, hogy „Ejnye-

Kis méret és jó minőség – ez jellemzi napjaink közkezdvelt audioformátumát, az mp3-at, amely futótűzként terjedt el az Interneten, s napjainkra már a szóra-

kozhatóelektronikai termékeket sem hagyta érintetlenül. Mi lehet az mp3 titka? Miért szeretik sokan, és kik az ellenzői? Többek között ennek jártunk utána, s természetesen – mint mindig – most is az Internetet hívtuk segítségül

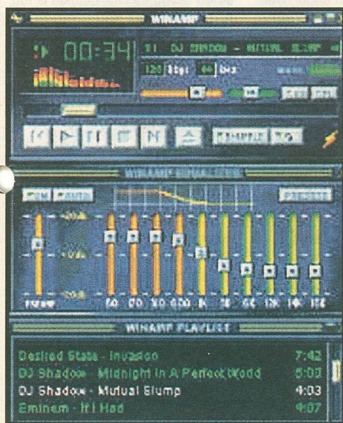
bejnye fiúk, lányok! Ennek így megtorlás lesz a vége...” Mondanom sem kell, hogy a hatás elmaradt, ezért a nagy hanglemezgyártók hathatósabb intézkedéseket követtek.

Közben persze sokan ráéreztek arra, hogy az mp3 igen jövedelmező üzletág lehet. Így volt ezzel egy évfolyamtársam is, aki a BME-n (ismertebb nevén a Mernőgyárban...) hardveres mp3-lejátszó barkácsolására adta a fejét. Nem akarok a nagy bölcs szerepében tetszelegni, de én már akkor megmondtam neki, hogy mire elkészül, valószínűleg a szórakozhatóelektronikai cégek is „szagot fognak”. Így is lett. Nem volt bennem különösebb öröm, amikor megjelentek az első mp3-walkmanek és -CD-lejátszók, maximum annyit éreztem, hogy „Jám, már megint igazam volt...”. Azóta se szeri, se száma az mp3 tárolására, felvételre, lejátszására alkalmas különböző eszközöknek. Ilyen például a Diamond Multimedia által kifejlesztett Rio MP3 Player PC-kártya, de mint azt már említettük, van hordozható lejátszó is. Korábban például nemskora piacra kerül az

Iomega Click technológiájára épülő, digitális kézi hangrögzítő, amely egyben palmtopként is használható (ismerve a koreai munkások átlagbérért, nincs felőle kétsésem, hogy ezek az eszközök hamar „beterítik” az egész világot). Valójában nemskora azt is megoldják, hogy az mp3-at hagyományos CD-lejátszókkal is élvezhessük (tudomásom szerint a GoodNoise, illetve az Adaptec most éppen ilyenek min dolgozik).

Visszatérve a RIAA-ra, illetve a nemzetközi hanglemezgyártókra, tavaly decemberben a csökkenő bevételeikért aggodó pénzemberek összedugták a fejüket, s arra jutottak, hogy valamilyen formában érvényre kell juttatni a szerzői jogokat, különben nem lesz több licenkolás Malibu partjainál, sem felhőtlen pezsgőfürdő Bali szigetén... A résztvevők egyetértettek abban, hogy olyan új, az mp3-ra épülő formátumot kell kidolgozni, amely lehetetlenné teszi a másolást, legyen szó akár az Internetről letöltött fájlról, akár egyéb hanghordozóról. Ezt követően a RIAA felkért minden nagy nevű hi-tech céget, hogy segítsen egy olyan technológia létrehozásában, amely lehetővé teszi digitális hanganyagok Interneten keresztül történő eladását, ugyanakkor a fenti követelményeknek is eleget tesz. Így született meg az SDMI csoport (Secure Digital Music Initiative – kb. kezdeményezés a biztonságos digitális zenéről), amely a korábban célul kitűzött feladat megoldására ez év őszéig kapott „haladékok”. Az SDMI-ben többek közt ott ül a BMG, a Sony Music, a Universal Music Group, az AOL, az AT&T, az IBM, a Lucent, a Microsoft, a RealNetworks és a Liquid Audio képviselői, ám nem biztos, hogy jutnak valamire. Kérdésként ad okot például a már említett Rio MP3 Player esete. Erről az eszköztől úgy hitték, hogy belőle adatot kinyerni, majd azt a PC-re másolni

GYÖNYÖR

val, amelynek nem kis nehézségek árán sikerült rávennie arra, hogy csak legálisan közölt mp3-fájlokat tartalmazó kikötőket szerepeltessen (ez mind szépen hangzik, de a megoldás – már csak az Internet méretét tekintve is – gyakorlatilag kivitelezhetetlen).

Érdekes helyzet állt elő január közepén, amikor a PolyGram persze röviddel ezután értesült róla, s megkérte Chuck D-t, a formáció frontemberét, hogy töröljék a dalt a kikötőről (pedig Chuck D-vel nem szívesen száll vitába az ember, akkor már inkább egy száztágú pitbull falca kergessen át az Amazonas piranháktól hemzsegő vizén). Ez idő tájt jelent meg az mp4, amely végül is mindkét fél számára megoldást hozott. Az mp3 legfrissebb változata ugyanis alkalmas arra, hogy tárolja a dal eredetét. Hasonló törekvések mutatkoznak meg az mp7 fejlesztése során, de őszig még van idő bőven, így elképzelhető, hogy egészen más elképzelések születtek. Legutóbb például a Sony jelentkezett egy szerinte az SDMI követelményeinek minden szempontból eleget tevő megoldással, amely két, a jogtalan másolat megakadályozó egységből – a MagicGate-ből, illetve az OpenMG-ből – áll.

Mindeközben felvirágzott az mp3-szoftveripar, amely csak úgy ontja magából a lejátszókat, konvertereket és egyéb programokat. Ha valaki mp3-hoz keres szoftvert,

ÉRDEKES LINKEK AZ MP3-VILÁGBAN

A legjobb, ahová mindenkinek érdemes „elbállagnia”:
szoftver, hardver,
hírek, aktualitások
www.mp3.com

Villám Géza örült telefonjai
mp3-ban
www.deffiffilm.hu/villamtelcsi/main.htm

Ki a legjobb?
www.mp3bench.com

MP3-számok, -tippek és -tanácsok
felvételhez, lejátszáshoz
www.musicglobalnetwork.com

MP3-kereső
www.2look4.com

És még egy, ezúttal a Lycos-féle
mp3 is, de

Ez is, de FTP-archívumokban
www.oth.net

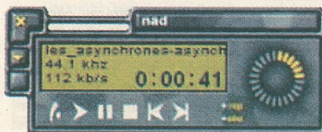
MPEG-információs oldalak
www.mpeg3.org

Top10 linkgyűjtemény
www.mp3now.com

elég, ha ellátogat az MP3.comra. A kínálat óriási, nem is csoda, hogy a kikötőre naponta 200 ezren kíváncsiak. Van itt minden, ráadásul nemcsak Windows, hanem Macintosh, BeOS, Linux, Unix, OS/2, Amiga, NeXStep és Solaris alá is találunk mp3-lejátszókat, konvertereket, CD-rip-pereket (a CD-t mp3-ra fordítja), playlista-készítőket, programozáshoz szükséges eszközöket és kiegészítőket, böngészőkhöz használható plug-ineket, illetve komplett csomagokat, amelyekben az ímént felsoroltak mindegyike megtalálható. Arról azonban ne feledkezzünk meg, hogy az mp3 szoftveres úton történő lejátszásához igen izmos hardverre van szükség (bár a gyengébb minőségben és monóban való meghallgatáshoz már egy 486-os is megfelel). A megfelelő player kiválasztásához nagy segítséget nyújt hat az MP3Bench nevű kikötő, amely a különböző lejátszók teljesítményéről ad bő tájékoztatást. Eredményt most sajnos

nem tudunk hirdetni, mert a cikk megírásának idején a hálózsem üzemeltetését (karbantartási munkák miatt) éppen felüggesztették, nálunk is ez lesz néhány perc múlva, úgyhogy most befejezem...

KOLMA KORNÉL
kolma@prim.hu

Betűt vegyenek!

Amióta a számítógépek és a bárki számára elérhető áron beszerezhető nyomtatók jóvoltából mindenkinek lehetősége van saját tervezésű oldalak készítésére, sokan hajlamosak azt hinni, hogy (a focihoz és az időjárás-hoz hasonlóan) a tipográfiahoz, az oldaltervezéshez is értenek, bátor önjelöltök a (komputer)grafikus feladatokat is magukra vállalják. A műkedvelő nyomdászok azonban néha féltelmetes csúfságokat produkálnak, elegendő néhány szórólapot kézbe venni, vagy akár elisetett weblapot meglátogatni.

Az Internet hatalmas kínálatot nyújt betűkészletekből is – ezt igazsággal bemutatni az alábbi írás, amelynek végén találkozunk a nyomtatók világában bűvösnek mondható PostScript szóval is. Hogy mit takar a kifejezés? Kiderül a következő oldalon olvasható cikkből

Ma már fontos ismernünk a fontokat. Gyorsan túléves a kötelező (és igen gyenge) szócicon, belátjuk, hogy hogy dokumentumainknak, írásműveinknek bizony stílusosnak kell lenniük ahhoz, hogy elnyerjék az olvasók kegyeit. Számos igen szerényre sikeredett egyetemi dolgozatomat mentette meg az a tény, hogy évfolyamtársaimmal ellentétben szép Garamond betűvel, sorkizárva, elegendős lábjegyzetekkel adtam be őket. A nyolc-tíz oldalas fércműveket csaknem mindig ötször értékeltek tanáram, hiszen szép tipográfiajukkuk „véglegesnek” látszottak.

A jóképű betűfontok azonban nem ilyen kegyes csalásokra készülnek, hanem a tartalom, a hangulat kifejezésére. Ahogy a számítógépes szövegszerkesztők és a

HTML oldalkészítő programok egyre elterjedtebbé válnak, nő az igény az egyéni betűtípusok iránt is. A CD-ken vagy a programokba beépítetten kapható fontok ugyanis gyorsan „inflálódnak”. A széles körben ismertté váló betűket sokan kezdik használni, ezért egyszerre több tuat kiadvány, szórólap, plakát, újság, magazin is megjelenhet ugyanolyan címbetűvel (a megrendelő és a tervező ilyenkor kerül pontosan egy időben szívinfarktus-sal az intenzív osztályra).

Az Internet azonban kifogyhatatlan tárháza a jobb-rosszabb tervezésű fontoknak. Ezekből több száz tetszere ingyenesen letölthető (freeware), és akadnak shareware fontok is. A két legfontosabb szabály (már megint ez a vacak szóvicc):

1. Ha rendszeresen használni akarunk egy betűtípust, győződjünk meg róla, hogy van eredeti dől (indented) és kóvér (bold) változata. Lehetőleg ezeket használjuk, és ne a szövegszerkesztő kiemelésait.

2. Nézzük meg, hogy van-e leg-alább é és á a készletben, mert ezek nélkül nem írhatunk magyar szövegeket. Az ő-t, az ű-t és a hosszú magánhangzókat „megrajzolhatjuk” valamelyik ékezet bemásolásával, de ez veszélyes művelet. Ezek után vessük rá magunkat a

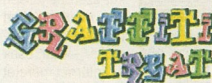
www.members.aol.com/mmqhome/fonts/fonts.htm

oldalra, ahol százas nagyságrendben találunk ingyenes fontokat kínáló linkeket. Az adatbázis rendszeresen frissítik, így jelölők a valamikor ragyogó, de megszűnt oldalakat is. Sok ajánlott linkre jellemző, hogy egy-egy ingyenes fontot kínál, a többit viszont meg kell vásárolni. Ezeket érdemes végigjárni, hiszen legtöbbször minőségű munkáról, neves designerről van szó, még ha nem is a legjobb ötleteit hajtja ki az ingyenes legelőre.

Nem ilyen, mégis bátran ajánlható a

www.redsun.com/type

oldal, amelyen ezer ingyenes fontot találunk. Emellett angol nyelven megismerkedhetünk a betűtípusok osztályozásával (talpas antikva, lineáris antikva, dísz- és reklámbetű, kalligráf stb.), a betű történetével, az oldaltervezés, a szerkesztés alapjaival és a logók tervezésével. Igen hasznos oldal, minden kezdőnek ajánlott.

Másképpen, de szintén átfogó képet nyújt a

www.fontsthings.com

oldal, ahol téma és kezdőbetű szerint kereshetünk betűket. A kategóriák között olyanok találhatók, mint „laza”, „tűz és jég” (ezekeli díszített), „grunge”, „graffiti” és „olvashatatlan”. Minden hónapban megválasztják a legbizarrabb típusokat. Az én kedvenceim már az elnevezése is érdekes: „ahol repedések tűnnek fel”.

Óriási linkgyűjtemény van a www.netmegs.com/koncepts/freefont.htm

címen is, de 200 remek, teljesen ingyenes fontot szerezhetünk a

thenet.simplenet.com/fonts

oldalról is. Aki csak a számokra bukkin, keresse fel a

www.digitmania.com

honlapot, ahol tucatnyi különleges színes pakolhat a winchesterre. A

www.fontaddict.com

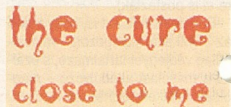
„betűfüggő” letölthetnek fontkészítő, -tervező és -néző programo-

kat is, bár ezek ritkán ingyenesek. A leghíresebb egyébként a Fontographer, de jó a Paratype is, amely görög és cirill betűket is tud. A TrueType Font Namer átnevezi a betűket nekünk tetszőre, tehát akkor, ha nem tetszik a Times New Roman – amit kicsit talán túlságosan kerültül, de hívhatunk az Új Idők Regényének is. Igazi meg szállottakra vall a

pw1.netcom.com/~angst81/sean/font.htm

Itt popzenei albumok betűből gyártottak fontkészletet a rajongók. Ezentúl leveleink feljéccét megírhatjuk a Metallica jellegzetes világos betűvel vagy a Cure bonyolult cirádával is.

Az ingyenes fontokat kínáló oldalakra egyébként jellemző, hogy mind PC-re, mind Macintosh gépekre elkészítik a betűket. A legtöbb helyen csak TrueType-fontok találhatók, de az igényesebb, itt ajánlott oldalakon PostScript-betűk is vannak. A különbség nagyon egyszerűen: a PostScript-nyomtatóra alkalmas betűt széle nem lesz cickakkos nagyobb méretben.

Magyar nyelven egyetlen fontokat kínáló oldalt találtam, de az a legigényesebbek közül való. A

pc2.ipari12-bp.sulinet.hu/mai/fonts

magyar ékezetes karakterkészlet ad közre az egészen köznap betűtől a legkülönlegesebbekig. Több ilyen lapra lenne szükség, de addig is garázdálkodjunk bátran innen. Vagy vegyünk meg drága pénzen a több ezer magyar fontot kínáló CD-ket, amelyek nagy választék ellenére kevesebb eredeti ötletet tartalmaznak, mint néhány fontmániákus világhálós honlapja.

MEHLHOFER TAMÁS

**Nem is tudom,
hol kezdjem, hiszen
a PostScript eléggé
megfoghatatlan
valami.
Ha azt mondjuk,
„oldalairó nyelv”,
nem valószínű,
hogy világosabb
a helyzet.
Hogy érthetőbb
legyen, miért is kellett
kifejleszteni
ezt a technológiát,
kezdjük egy
kis történelmi
visszatekintéssel**

Annak idején, még a 60-as években, amikor az első számítógépeket bevezették a nyomdaipari előkészítés folyamatába, még távolról sem voltak olyan egyszerűen kezelhetőek, mint mai társaik, és felhasználási területük is jóval korlátozottabb volt. Mégis óriási előrelépést jelentettek a kor ólami, illetve fényezéses eljárásaihoz képest, amikor is az oldalak nyomdagépre kerülő nyomolapjait még nehézkesen és drágán lehetett előállítani, nem beszélve arról, hogy technikájából adódóan korlátozott számú betűkészlet volt csak felhasználható. Gondoljunk csak arra, hogy minden betűcsalád minden betűjének meg kellett lenni a számtalan kis nyomómenahoz, hogy abból egy oldalt ki lehessen rakni.

E technológiai helyét vette át a számítógép, amikor az 1980-as évek közepén az Apple piacra dobta első Macintosh Classic asztali számítógépet, az Aldus cég pedig elkészült PageMaker nevű tördelő-programjával, amely valóban helyettesítette az ólom-, illetve fényezéses technikáit az Adobe által kifejlesztett és azóta világszinten meghatározóvá vált PostScript oldalairó nyelvvel. A számítógéphez került különböző betűcsaládok megjelenését, méreteit és egyéb tulajdonságait leíró programok lehetővé tették, hogy az első asztali lézerprinterekkel helyben nyomtasd ki a képernyőn megtervezett oldalakat. Ennek a technológiának az volt az óriási előnye a korábbi rendszerekhez képest, hogy az egyes-

A TITOKZATOS POSTSCRIPT

rűbb, csak néhány fekete-fehér ábrát tartalmazó kiadvánnyal (például iskolaiújság vagy egy cég belső hírllevele) nem kellett nyomdába szaladni, ott leadni a szöveget és a képeket, majd szedni, nyomolapot készíteni és nyomtatni – hanem mind-egy cégben belül, egy asztali számítógépre csatlakoztatott printerrel meg lehetett oldani.

Itt jutottunk el arra a pontra, hogy megértjük, mi is a PostScript. Tömördatban megfogalmazva: a PostScript az Adobe cég által kifejlesztett oldalairó nyelv. Bővebben: egy olyan programozási nyelv, mint a Pascal vagy a C, azzal a különbséggel, hogy ezen a nyelven nem szoftverfejlesztők írnak felhasználói programokat, hanem ezt a számítógépen elhelyezkedő, úgynevezett nyomatómeghajtó használja fel arra, hogy a nyomtató saját processzorával lefutatható programokat, más néven PostScript-fájlokat írjon.

Az egész pontosan úgy zajlik, hogy amikor a számítógép képernyőjén megtervezünk az oldalakat, és a Fájll menüből a Nyomatás parancsot választjuk, akkor a számítógépben lévő nyomatómeghajtó automatikusan készít egy PostScript-fájlt, amelyet aztán kábelben keresztül juttat el a nyomtatóba. Ez a fájl valójában egy program, egy olyan folyamatos adatáramlás, amit

a nyomtatóban elhelyezett Raster Image Processor (RIP) nevű raszterkép-feldolgozó program értelmez, majd raszterképet készít belőle, amit az ilyen képességekkel felruházott printer már megért, és ennek megfelelően helyez el pontokat a papíron.

Gondot jelent azonban, hogy ebbe a PostScript-fájlba (amit a nyomtatóhoz küldünk) ugyan betekinthetünk szinte bármilyen szöveg szerkesztő programmal, de csak egy kusza jelekből álló ködsorozatot látunk, amit csupán a profik értenek, érdemben változtatni azonban ök sem tudnak rajta. Gyakran előfordul azonban, hogy például egy újság lapzártaja után, az oldalakat véglegesítve és a PostScript-fájlt megírva vinnék tovább az átlományt a levélígó stúdióba (hogy abból filmet, majd nyomolapot készítve végül nyomdagépre kerüljön az anyag), amikor kiderül, hogy valamit meg kell változtatni. Korábban bizony az egész PostScript-fájlt újra kellett írni a javítások után, ami hosszú időnek számít, ha a percek is számitanak.

A PostScript továbbfejlesztésének egy másik komoly indoka volt, hogy az Internet kezdett rohamosan terjedni, és míg korábban a munkafolyamat sorrendje az előkészítés, a nyomtatás, majd a terjesztés volt, most mindez a visszajára fordult: az előkészítés után az anyagokat az Internetre feltelve terjesztették azok a meggondolással, hogy ha egyébként is sokkal szelebbe körben lehetik ismertté anyagait, akkor miért költsenek a nyomtatásra. Akinek érdekes az információ, az majd otthon kinyomtatja magának.

Egy olyan fájlípust kellett tehát találni, amely a világ összes számi-

tógépének monitorán egységesen jelenik meg, függetlenül attól, hogy IBM-, Compaq- vagy Macintosh gépről van-e szó, és amely ráadásul nyomtatásban is megőrizi betűkészletét, képeit, szerkesztést, illetve színeit. A megoldást szintén az Adobe cég találta meg, amikor kifejlesztette a PostScript-technológián alapuló, annak azóta már szerves részévé vált PDF fájlformátumot.

Ennek a formátumnak az az erőssége, hogy platformtól függetlenül képes monitoron és nyomtatón megjeleníteni pontosan ugyanazt a képet, betűt, elrendezést, amit annak idején valahol valaki megmodott, tehát támogatja a „print on demand” elemeket, miszerint mindenki nyomtassa ki magának, ami érdeki, legyen szó Internetről vagy CD-ről. Továbbá magában hordozza azt a lehetőséget is, hogy egy újság szerkesztőség a már elkészült PostScript-fájlról készült PDF-fájlból változtatásokat eszközöljön, és ehhez ne kelljen az egész fájlt újraírni.

A PDF-fájl generálására, interaktívitalására és olvasására az Adobe az Acrobat nevű szoftvercsaládot dobta piacra. Ezzel egy már megírt PostScript-fájlt alakíthatunk át olvasható és szerkeszthető PDF-fájllá, illetve a PDF-Writer segítségével a PostScript-fájl megragásit kikérve egyenesen PDF-et írhatunk. A PDF túllépi a PostScript-fájlt és a PostScript-nyelv lehetőségeit, fejlesztettségét kihasználva olyan dolgokat is felkínál, amelyek messze túlmutatnak az egyszerű oldal-leírásokon.

Például egy ilyen fájl, felkerülve az Internetre vagy CD-ROM formájában publikálva tartalmazhat interaktív elemeket, linkeket, elhelyezhetünk benne videóit és hanganyagot, kereshető és utlag is bővíthető, alakítható. Tömörítési eljárásainak köszönhetően lehetővé teszi a weből való gyors letöltést, és például egy HTML-oldallal ellentétben, amelyet szinte minden gép és minden böngészőprogram újratöröl – mindvégig megőrizi leírását, betűkészletét, színeit.

Nagyon valószínű, hogy az Adobe cég PostScript-nyelve és az arra épülő – az abban rejlő lehetőségeket még messze nem kiaknázó – PDF-fájl lesz a jövő platformfüggetlen adatszerező és -terjesztő formátuma.

LÉNÁRT LAMBERT

ODYSSEY OF KREATIVITÁS-VILÁGBAJNOKSÁG

Az Amerikai Egyesült Államokban igen nagy súlyt fektetnek arra, hogy a fiatalok alkotóképességét, szellemi energiáját folyamatosan és minden téren fejlesszék. Ennek érdekében megszervezték Az Értelmek Odüsszeája (Odyssey of the Mind) elnevezésű kreativitás-versenyt

Az Odyssey of the Mind (OM) program a kreatív gondolkodás és a megoldókészség fejlesztését segíti elő. Világszerte tízmillió gyerek vesz részt a programban, és ez a szám folyamatosan növekszik.

Az Odyssey of the Mind a glassborough-i egyetemről indult 1978-ban, és már az első két évben nagy népszerűsége tett szert az Egyesült Államokban, a harmadik évben pedig vi-

lágméretűvé fejlődött. A nemzeti OM-társaságok az évente az USA-ban megrendezésre kerülő versenyt a kreativitás világbajnokságának ismerik el. Magyarországhatodik éve van jelen a világbajnokságon, és már a kezdetektől fogva jelentős sikereket ér el.

A részt vevő korosztály az általános iskolától az egyetemistáig terjed. Az OM olyan, kötött szabályok szerinti versenyzést tesz lehetővé, amely helyet ad az egyéni kezdeményezéseknek. Az OM-program nem tekinteli hátránynak az általánosan elfogadott normáktól való eltérést, sőt a gyerekek egyéniségének kibontakoztatására próbál lehetőséget nyújtani.

A feladatmegoldások során a diákok életre szóló képességeket sajátítanak el, mint például a csapatmunka, az ötletek hasznosításának módszere, a döntéshozatali képessége stb., ezenkívül fejlelthetetlen élményekkel gazdagodnak.

AZ OM RÖVID LEÍRÁSA

A versenyben részt vevő hétfős csapatok egy hosszú távú és egy rövid távú feladatot kapnak: egy nyolcperces színpadi előadást kell készíteniük, és egy körülbelül öt percet igénylő feladatot megoldaniuk a verseny helyszínén.

A szakképzett zsűri azt pontozza, hogy a csapat több hónapos munkája során milyen ötleteket tudott beleépíteni a hosszú távú feladat megoldásába, és azokat mennyire tudta az előadásban megvalósítani.

A spontán (rövid távú) feladat megoldásához a pillanatnyi itélőképességről és lélektanleíról kell tanúbizonyságot tenni. Ezt egy különálló, ötös „spontán zsűri” értékeli. A spontán feladatok minden csapat számára azonosak, ezért azokat a verseny végéig kötelező, szigorúan vett titoktartás övezi. A zsűri és a csapatokon kívül senki nem tarthatja a rövid távú feladatok megoldására kijelölt teremben, és ők sem beszélhetnek róluk semmilyen körülmények között. (Az OM amerikai szervezete egy Spontaneous Playhouse-t tart fenn az Interneten, amely elérhető a

www.artcafe.net/playhouse/

címen.)

Van egy harmadik pontérték is, a stílus, ebbe többek között a csapatmunka, a kellékek kidolgozása, a színpadi jelenlét foglaltatik bele. A három pontérték összesítése adja a csapat eredményét, és természetesen a legjobb eredményt elért csapat képviselheti hazánkat a tenessei egyetemen,

www.utk.edu

Knoxville-ben, a világbajnokság. A második helyezett az Európabajnokságra utazik.

A NAGY SIKER

1992-ben, az amerikai Boulderben a budapesti Vörösmarty Mihály Gimnázium Pink Cows nevű csapata saját korcsoportjában megnyerte a világbajnokságot, és ezennelül megkapta az összes csapat közül kiemelkedő kreativitásért járó (Ranatra Fusca) különdíjat!

A csapat győzelmének titka a felkészülési módszerben rejlett, amelyet Keresztúri József és Pignitzkyné Lugos Ilona vezetett.

A Rózsaszín Tehenek OM-csapat nem használt kellékeket bravúr előadásában, csak saját testükből építkeztek. Magyarorszáron 1992 óta minden évben jelen volt világbajnokságon, ám azóta nem sikerült újabb áttörő sikert elérni. De ha a TI iskolátok is akarja, akkor biztosan újra bizonyíthatnak a magyar diákok!

Még nem tudjuk, mit tartogat számunkra az idei év. Hogy ki fog utazni, az Győrben dől el, az országos bajnokságon, március 13–14-én.

TÓTH BÁLINT

THE MIND

FELADAT OMER-TŐL OLVASÓINKNAK

„A sivatagban vándorolsz, s közben észreveszed, hogy kulacsodból elfogyott a víz. Egy elágazáshoz érsz. Tudod, hogy az egyik út a városba vezet, a másik út pedig vissza a sivatagba. Számodra a megfelelő választás az élet és halál közötti különbséget jelenti.

Az útelágazásban mind a két út elején egy ikerpár egyik tagja áll. Tudod, hogy az egyik mindig igazat mond, a másik viszont mindig hazudik – de nem tudod, hogy melyik melyik. Egy kérdésed lehet csupán, hogy a válasz alapján eldöntheted, melyik úton jutsz el a városba.

A megoldás a

welcome.to/HOMpage

címen található. Ez a magyar OM hivatalos web-lapja, amelyen mindig megtalálhatók a legfrissebb információk és hírek a kreativitás bajnokságáról.

Az a program sok embernek hozott sikereket és felejthetetlen utazásokat eddig is, és úgy tűnik – fog ezután is.

Tehát: akarsz egy kiváló csapattal dolgozni? Színházat csinálni? A világ másik oldaláról származó csapatokkal versenyezni? Be akarsz utazni a világot?

Ahol az akarat, ott a mód is: OM!

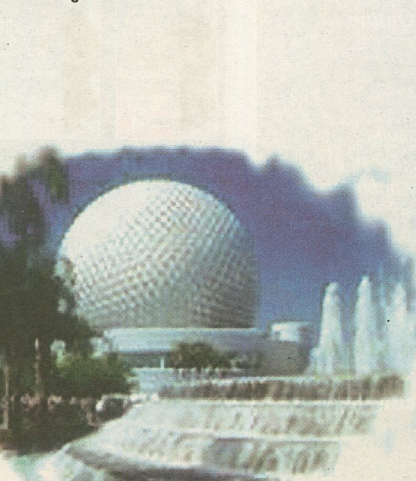
A jelentkezéseket és egyéb OM-mel kapcsolatos kérdéseket, leveleket a

daniel@adam.hu

címre várjuk.

OMER, az OM kabalafigurája. Ezen a képen éppen a tavaly Disneyworldben, Floridában tartott verseny egyik győztes csapatával látható. Miután egy dobogós helyezést átvészi a trófeát, OMER is gratulál nekik

INTERNETOGRÁFIA

Hungarian OM homepage

Nemzetközi OM homepage

Az idei világ bajnokság házigazdája:
University of Tennessee

Az idei világ bajnokság városa:
Knoxville, Tennessee

Az 1999-es Odyssey of the Mind világ bajnokság önálló homepage-e
(érdekesség: visszaszámláló található az oldalon, amely a bajnokság kezdete-kor éri majd el a nullát)

Spontaneous Playhouse

Az 1998-as OM világ bajnokság színhelye:
DisneyWorld, Florida

PRÍM
online

Az Informatika:
üzlet vagy
szórakozás?

A PRIM Online: munka és szabadidő egyben!

A PRIM Online
az informatika információbázisa

A naponta frissülő PRIM Online információt
amellett, hogy felöleli az informatika minden
területét (VGA Monitor, Hírek), kalauzolja
az Interneten (Internet Kalauz, MaCi,
Böngészők, Letöltés), és hozzásegít az
Online Business-hez (Business Online,
szoftverbolt, könyvesbolt,
Business.Online.Aruház).

A prim-online segít eligazodni az
informatikában, az Internet világában,
a web-címek között, az online befektetések
útvesztőjében, az üzleti információkban és
mindenben, ami munkájával vagy hobbijával
kapcsolatban az Interneten Önben
felmerülhet. Prim: úgyis mint első...
www.prim-online.com

Legyen ez az első lépés az online világban!
...és a többi már gyerekjáték...

www.prim-online.com

Önnek már van ECDL-vizsgálója,

AZAZ EURÓPAI SZÁMÍTÓGÉP-HASZNÁLÓI
JOGOSÍTVÁNYA?

Már elfogyott, de januárra újra megjelent
a Novorg és a PRIM Kiadó közös gondozásában
a hivatalos ECDL-tankönyv.

TANKÖNYV ÉS PÉLDATÁR

A FELKÉSZÜLÉSHEZ!

Rendelje meg a hétkötetes Tankönyvet
(6832 forint plusz 550 forint postaköltség)
és/vagy a Vizsgapéldatárt
(5488 forint plusz 400 forint postaköltség)
faxon, e-mailben, levélben
a PRIM Kiadónál.

1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Tel./fax: 228-3372, 228-3373

E-mail: prim@prim.hu

Na ezt fűjd meg!

fetish

ic
Intercooperation

Kizárólagos forgalmazó: Intercooperation M&D Rt. 1158 Bp., Késmárk u. 11-13. Tel.: 416-0376 Fax: 416-0380

Ha ma valaki összehasonlítja a Sulinet magazint és a

www.sulinet.hu

oldalt, (egyelőre) nem sok kapcsolatot talál, bár bizonyos információk megjelennek itt is, ott is, az oktatási tárca, de maguk a szerkesztők is úgy vélik, hogy a papír megícsás papír, az információ terjesztésének ez a hagyományos módja sokáig nem megy ki a divatból.

Menjünk tovább!
Mi van, ha a Népszabadságot vetjük egybe a

www.nepszabadsag.hu

kikötővel? Itt már jóval nagyobb a hasonlóság, és elkezdhetjük felfedezni, hogy miben kevesebb, miben több az online Népszabadság az offline-nál.

Vonatkoztatunk most el attól, hogy az utóbbit nem lehet a reggeli mellett olvasni (bár már készülnek azok a „tenyérbe mászó” jószágok, amelyek hajnalban letöltik a minket érdeklő híreket a Világhálóról, és kinyomtatás után kényelmesen „végiglapozhatjuk” a személyre szabott újságot), inkább foglalkozunk a tartalmi kérdésekkel. Bár tartalmi az is, hogy a papírújság jól megszokott rovat szerkezetével, lapozhatóságával, hagyományos struktúrájával ma még egyszerűbbé teszi a számunkra szükséges információk kikeresését, mint a menükkel operáló online újság.

Am ez utóbbi egy nagyon fontos többletet is hozzátesz a dologhoz: lehet a tegnapi újságot is olvasni. Sőt a tegnapelőtti is. Egy archívum a papírújságból is kialakulhat a polcon, de ebben már sokkal nehezebb egy-egy témát visszakeresni, mint az újság online verziójában.

Ha más ismerős vizeken hajóznak, a Sulinet és a Népszabadság után vessünk egy pillantást a Sulinet magazinnal közös szerkesztésben működő Internet Kaulauzra, illetve a

www.ikalauz.hu

oldalra.

Első látásra ez is a Népszabadság—www.nepszabadsag.hu kapcsolatra emlékeztet, a havi magazin cikkei visszamenőleg ott sorakoznak a Világhálón, a legfrissebb

MIERT NINCSEN UBORKASZEZON AZ ONLINE ÚJSÁGNAL?

újságban is lehet rovatjelleggel „lapozni”. Am ha ráklikkelünk egy cikkre, akkor kapcsolódó cikkek és kapcsolódó web-címek sorát kapjuk, amelyek gyakran kivezetnek bennünket az Internet Kaulauz kikötőjébe.

A kivezetés első foka, amikor más informatikai lapok cikkeire, mondjuk a VGA Monitor vagy a március 11-én sajtóíródíjat kapott Business Online kapcsolódó írásaira ugorhatunk át. Ez annak köszönhető, hogy a Prím Kiadó egyelőre saját kiadványainak cikkeit (később esetleg más informatikai lapokét is) a

www.prim-online.com

cím alatt közös adatbázisba rendezte, így az olvasó egy-egy témát alaposabban járhat körül. A kivezetés második foka pedig az, hogy ha barangolni akarunk, s egy recenzio mondjuk a Levi's farmerek honlapjáról szól, akkor onnan egy kattintással át is repülhetünk a bemutatott honlapra, majd más témát keresve vissza is térhetünk.

De ha már a

www.prim-online.com

oldalon vagyunk, fészézzük fel az online újságok másik erényét is: a real time és az interaktív jellegét. Az utóbbit ismerjük az online társalgókból: mindenhez hozzá lehet szólni. Az előbbi lényege pedig az, hogy egy online újsághoz képest a napilap is idejétmúlt fogalom, ide bármely percben felkerülhetnek a friss hírek. Nincs időhatározó, mert mondjuk az informatikai hírlapnak számítató Prím-online esetében az egyik rovat napjában 8-10-szer is frissül, míg a személyi híreket összefogó PRIMás rovat olykor egy hétig sem, mert nem rúgnak ki senkit...

Ez az az eset, amit például Népszabadságnál úgy hívnak, hogy uborkaszegzon; ha nincs hír, gyártani kell egyet arról, hogy óriás uborka nőtt özv. Huzlicsák Ottóné kertjében. A real time online újságok esetén, amelyek ráadásul időben és térben sokoldalú kapcsolatokkal tudják bemutatni a megírt világot, még erre sincs szükség...

V. J. A.

Az INFO '99

Nemzetközi Informatikai és Kommunikációtechnikai Szakkiallítás a XXI. század csúcstechnológiáját kínálja látogatóinak.

Válasszon a kínálatból!

- Informatiótechnológia
- Adat- és telekommunikáció
- Repro- és másolótechnika
- Multimédia
- Tanácsadás és információ

1999. április 27-30.

Budapesti Vásárközpont
Nyitva tartás:
naponta 10.00-18.00 óraig

www.info99.hu

A tavasz informatikai szakkiallítása.

AZ AKG IRODALMI SZAKKÖRÉNEK ALKOTÁSAIBÓL

Kattints honlapunkra, kedves olvasó!

www.akg.hu/irodalom

Előző számunkban már foglalkoztunk a budapesti Alternatív Közgyűlasági Gimnáziumban működő irodalmi szakkörrel (sajnos februárban lemaradt a fenti ábcím), akkor a szellemi műhely vezetője írta le gondolatait. Mivel irodalomkedvelő olvasóink az ország több iskolájából is érdeklődtek, ezúttal a szakkör bemutatása mellett néhány diák alkotását is közöljük

Fogalmazhatunk úgy, hogy mi a leghagyományosabb iskolai irodalmi szakkör vagyunk. Ahogy a század első felében Adyt, Babitsot, Kosztolányit, valamint Móriczot olvasták és utánozták az irodalomkedvelő diákok (a többnyire „felnőtás” – folyton mindig mindenkiért rajongó, folyton meghatott, sirással küszködő -, kopott kézelőjű tanárik irányításával), úgy mi Mándyt, Tar Sándort, Parti Nagy Lajost, Csözi Jánost olvassuk és utánozzuk.

Talán anyji különbséggel, hogy én, a szakkör vezető tanár a korszerűlemnek megfelelően már nem irányítok – noha persze szeretnék –, hanem engem irányítanak a diájakim, önk mondják meg, hogyan fordítsam a kormányt, mikor engedjem le a horgonyt, s hogy ne babráljak más annyit azzal az evezővel, gyűrünk más vizekre nyomban, mert mondjuk unyák kedves szobrászom öbuidai várakozóit, vagy jóvendő karrierjük titkát nem akarják megosztani még velem sem. (Virtuális kézelőm azonban változatlanul kopott.)

Másfelől azonban a legeslegmodernebb, vagyis posztmodern szakkör vagyunk, hisz miközben rejtőzködünk egymás elöl is, ahogy kell, szemérmes magamutogatással, a régi módon álnéveket használunk, félénkek és gátiasok va-

gyunk, írásainkat azon frissiben, ahogy felolvastuk egymásnak, azonnal útra bocsájtsuk az információ-sztrádn, hogy legyenek pillanatok alatt akárhol, amerre csak kíváncsiság ébred irántuk.

Megtörténhet persze, hogy hiába áruljuk a portékánkat József Attilához hasonlóan mi magunk, nála mondjuk elérhetőszázitennyolcszorig nagyobb példányban, nyomdai tartozások nélkül, végül ugyanúgy petrezselymet árulunk csak, mint ő. (A Sulinet februári számában megjelent bemutatkozásunk után mi is kaptunk elektronikus levelet – „emlit”, ahogyan a magánfordítók mondják –, s abban egy szó sem esik arról, hogy mi a honlapunkkal a szövegeinket ajánljuk

olvasásra, közös szellemi játékra, együttműködésre. Viszont kaptunk két novellát, köszönés és bemutatkozás nélkül. Persze az Internet nem embernevelő intézmény, sőt talán minden korábbinál erősebbnek kell lennie annak, aki a kisérteseit le akarja győzni. Mert a virtuális nyilvánosság nem önszerveződő, nem hierarchikus, tökéletesen semleges, félelmetesen diszkrét és szentvélen.)

Szóval, hogy kedvet értessek a honlapunkra kattintáshoz, ha már múlt havi bemutatkozásunkkor épp csak a web-címünk www.akg.hu/irodalom maradt le (e-mail-cím: takacs@gedeon.akg.hu) a halhatatlan, immár elektronikusban installált örökö jövöltából, ezúttal irodalmunkból mutatnék valamit.

A feladat fedőneve A cipő volt, alapszövege pedig az, hogy mostanában olyan furcsa változások zajlottak le a divatban, hogy az ember a másik embernek nem a ruháját, a frizuráját vagy a kaptapát nézi, hanem a cipőjét. Szabályos forradalomnak lehetne leírni szentatituli a cipők világában. Soha nem látott szörnyek jelentek meg, teljesen összegyűrve maguk fölött a viselőjüket. Egy-egy cipő egy-egy elbeszélő költemény, eposz, a viselője meg csak toldalék, ürügy. Illyesméről beszélgetünk, s arra kértem a szakkör tagjait, hogy írják meg saját cipőlményeiket. A „cipő halmüvelet” és költői vonzalmaink kapcsolatáról leghamarabb az Interneten lehet tájékozódni – most azonban következzen néhány részlet a dolgozatokból:

„Volt nekem egy piros cipőm. Bumfordi forma, hasított bőr, az volt az én magabiztossági lábbelim, ami nem azt jelenti, hogy felvettem, elég magabiztos voltam. Ahhoz túl piros volt, és túl fehér a cipőfűzője. A birkózócipős – mindig ezt kaptam, ha felvettem. Nem volt valami sikeres, elfogadott darab, de ha befogtam a fülem, és nem halgattam a többiekre, boldogan néztem, ahogy virít a lábamon a sok barna és fekete szén között. Lehet, hogy pont ezt szerettem benne, hogy csak nekem tetszik, de nem igazán

és nem azért, mert sajnáltam a furcsaságát, hanem mert beleszerettem, ahogy megláttam. Ilyen cipőszerelem nem sokszor éri az ember életében...” (RIBIZ LINDA)

„Kittisztítanak, fényesre törölnek. Ezután kitesznek a többiekkel együtt az ablakba. Ilyenkor büszkén szemléljük az utca magányát. Aztán a felnőttek csöndben odapódnak hozzánk, és belétek tömnek valami nagy, furcsa, piros színű zacskót...” (ALMA BELLA)

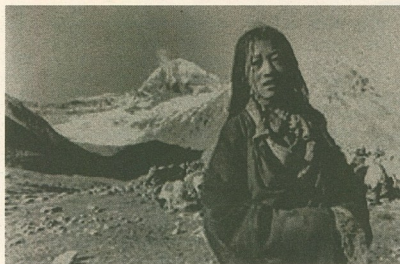
„Nem tudtam elhinni. Ez nem lehet. Ilyen cipőt nem gyárthattak, képtelenség, hogy valakinek eszébe juthat, hogy ilyen tárgyat tervezzen. És ha eszébe jut, hogy lehet az, hogy legyártják? Nem is nevezném tárgynak, én inkább valami azonosíthatatlan földöntúli dolgnak néztem. És ha le is gyártják, hogy lehet az, hogy valaki ezt megveszi. Ha pedig megveszi, nemhogy kirakná a polcra, nem, felveszi a lábára. Hihetetlen. Amikor meglátam, nem hittem a szememnek. Hirtelen megjelent, éppen odánéztem, aztán egy pillanat múlva el is tűnt. Azt hittem, hogy csak képzelelődom. Egy pár másodpercet sokot kaptam. Az egész napomat lerontotta. Semmi másra nem tudtam gondolni, csak arra a cipőre, ha cipőnek nevezhető egyáltalán...” (FALEVÉL FANNY)

„Kopp, kopp, kopp, kopp... Lassan. Kimértén. Nem úgy, hogy koppkoppkopp. Ez való hozzá! Ez olyan méltóságtelejes. Piszkos vagy! Ugye tudod? En kittisztítalak! Vagy nem akard? Félsz tőlük, ugye? De én nem bántalak! Jaj, tudom, tudom, csalódtál bennük! De én igazán nem bántalak, hidd el! Bizz bennem, bízd rám magad! Kipucollak; először leporolok, aztán precízen bekenlek cipőkrémmel, a fekete részeit fedke színűvel, a fehér részeit fedke fehérrel. És kész új cipőfűző is! Mostoha vagy...” (MANDULA ELLA)

Lehet folytatni, lehet próbálkozni, csak tessék, tessék...

Örömmel vennék a témáról ké-szű más írásokat is, az új alkotások elküldhetők a web-oldalon található cívre vagy közvetlenül az alábbi e-mail-címre.

TAKÁCS GÉZA
takacs@gedeon.akg.hu

TIBET, A VIRTUÁLIS ORSZÁG

Két hete ugyan véget ért a fővárosban a Tibet Hét, amelynek során az országról szóló információk milliói terheltek meg az agysejteket, ám az idei március mindenképpen erről az elnyomott népről szól. Ötvenedik évfordulója van (nem ünneplik!) Tibet kínai megszállásának, és negyvenedik évfordulója a kínaiak elleni felkelésnek, amelyet véreb fojtottak

Tibet kultúrája ősi, első írásos feljegyzése Krisztus előtt több mint száz évvel született. Az országot évszázadokon át a sajátos tibeti buddhizmus főpapja és az ország államfője, a dalai láma vezette. A dalai lámák – amint ezt a Kis Buddha című filmben is láthattuk – lelke mindig reinkarnálódik egy újabb testben, így mindig tévedhetetlen biztonsággal megállapítható, ki lesz a következő vezető a dalai láma halála után. Amikor a kínaiak 1949-ben óriási katonai erővel megszállták a két és fél millió négyzetkilométer alapterületű fennsíkot a Himaláján, vége szakadt ennek a rendnek, és a kommunizmus vette át az irányítást. A tizenegyedik dalai láma Indiába menekült, ahol demokratikus alapon megalakult a szövetségében működő tibeti kormány.

Tibet olyan ország, ahol gyakorlatilag nincs turizmus, amelynek

kormánya nem irányítja az országot, és amelyet valójában a nemzetközi összefogás éllet. Az emberi jogi kampányok, koncertek, az egész világon működő, tibeti kultúrát őrző és terjesztő alapítványok és a több százezer menekült révén marad a felszínen az ország tragédiája (a megszállás alatt 1,2 millió ember halt meg a kínaiak miatt). Ha pedig nemzetközi összefogásról beszélünk, akkor a legalkalmasabb médium az Internet.

Tibet virtuális ország, amelynek folyói a mátrixokban folynak, amelynek látványosságai a web-oldalokon élnek, hangjai RealAudio-ban hallhatók, lakóit pedig HTML-formátumban ismerhetjük meg. Keves számú szakértő és felfedező kedvű világjáró kivételével a többségnek ez az élmény jut Tibettről, ami talán még mindig kellemesebb, mint a turistacsoportoké, akiket fizetett kínai ügynökök követnek minden egyes buddhista kolostorba.

E sorok írójának nem volt szerencséje Nepálban alaposan megismerte a Himalájában oda vezető egyfémely útvonalat. Amellett, hogy sikerült jelentős zsirfomegke leizzadnia a napi sok-sok kilométeres, „hegyre föl, hegyről le” típusú túrázás során, az ország második legnagyobb városában, Pokharában találkozott tibeti menekültekkel is.

A vicces az volt, hogy amíg a nepáliai sok helyen sárban tapostak, és nem ismerték az elektromosságot, a menekült státusú tibetiek, köztük szerzetesek is, luxus-körülmények között, foci pályával, meleg vízrel élvezték az életet. Nagyon megbecsültek tehát a tibeteket a szomszédos országokban, és így tűnik, az egész világon ez a helyzet.

Tibettel kapcsolatban ugyanis

nehéz a kínaiakat pártoló honlapot találni. Az együttérzésről, a tenni akarásról szól a

www.savetibet.org

lap is, ahol Tibet történetét, a nemzetközi kampányok felsorolását találjuk. A legalapvetőbb angol nyelvű információkat azonban a

www.tibet.com

web-helyen, a számüzetésben élő kormány hivatalos oldalán olvashatjuk. Az ország térképe, alapadatai, a buddhizmus leírása mellett a dalai láma életrajzát, legfontosabb beszédeit, politikai hitvallását is megismerhetjük. Egy országnak sincs olyan átfogó lapja, mint a

www.tibetinfo.net

Itt történelmi kronológia, részletes bibliográfia, a buddhista kifejezések szöveggyűjteménye és linkek tömkelege olvasható, használható.

A virtuális országot persze be is lehet járni virtuálisan. Egy amerikai egyetemi csoportnak nagy nehezen sikerült felverekednie magát az átlagosan 5000 méter magasnak fekvő Tibetbe (mekkora élmény lehetne ez a hollandoknak!), és ha már ott jártak, mindent feltérképeztek. Ez szó szerint értendő a

vishnu.gig.nau.edu/people/jhiv/Tibet

címen, ahol Tibet térképének részleteire rákattintva bebarangálhatjuk az ország legszebb tájait. A fényképek mellett a szöveg a geológiai különlegességekre is felhívja a figyelmet. Létezik tibeti rádió, amely az Interneten át sugároz napi fél órában, a

www.vot.org

címen. A rádiót persze csak a legelszántabbaknak ajánljuk, mivel tibetül szól, és mint közismert, kis hazánkban igen kevesen bírják ezt az ősi nyelvet.

Ha már a hangoknál tartunk, demes felhívni a figyelmet a tibeti szerzetesek jellegzetes zenéjére. Aki már hallott ilyet, a légkalapács és a Boeing 767-es zajában rejli muzikálást. Amikor a bordó ruhás szerzetesek megfújják brutális trombitáikat, és kántálni kezdenek hozzá, hát nincs az az egzotikumot kedvelő kíváncsiság, amely ne hátrálna meg azonnal. Az élmény meg tapasztalásához keressük föl a

www.chron.com/mandala

honlapot. Itt a homokmandala készítésének rejtelmeibe avatnak be az oldal fenntartói, miközben RealAudio-darabkákat játszhatunk le a szerzetesek énekéből, mi több, egy filmrészletet is végigélvezhetünk. A homokmandala egyébként érdekes dolog: a szerzetesek fő napi munkáival színes homokszemekből összeállítanak egy szent ábrát, amely az élet körforgását és a nirvánába való szabadulást mutatja be, majd mikor elkészült, az egészét a vízbe szórják. A földi élet hiábavalóságát példázza ezzel, de azért ők is elég frusztráltak lehetnek a végen.

Kellemesebb zenét ígér az

amsterdam.park.org.888/Tibet/home.html

oldal. Itt a Tibeti Előadó-művészeti Szövetség lapja található, ahol jellegzetes tibeti tánccsént hallgathatunk, miközben állóképen magukat a táncokat is szemrevételezhetjük. Az egyik dal arról

szól, hogy miért szeressük a dalai lámát. A

home.easternlink.net

a Tibet Central nevet kapta – itt rövid, zenés variációban hallható a tibetiek alapvető mantrája (imája), az Om Mani Padme Hum („dicsőség a lótusz ékszerének”). Ugyanitt tibeti emblémákat és zászlókat tölthetünk le mozgó képernyővéddé.

A tibeti művészetről a legtöbbet a

www.asianart.com

címen tudhatunk meg. Virtuális múzeumról van szó, ahol ötszáz éves mandalákat, régi kéziratosokat, Himaláját ábrázoló rajzokat és Nancy Jo Johnson ihletett művészi nyképeit bemutató tárlatokat „kattinthatunk végig”. Láthatjuk a főváros, Lhasza kolostorait helyreállító csoport eredményeit. Az igényes oldal képei kinagyíthatók, és le is tölthetők. További gyönyörű, hegyeket és embereket elénk táró fotók láthatók a

www.tibetimages.co.uk,

illetve a

www.frankly.com/tibet

címen. A

www.magicoftibet.com

pörgő mandalákkal nyit, beljebb pedig a mitológia, a titkos tanok, a tibeti gyógyítás és szent imák esztikus világába vezet bennünket. A nemzetközi „action” szép példája a

www.tibethouse.org,

ahol olyan jótékonyági rendezvényekről kapunk hírt, mint például az R.E.M.-et vagy Patti Smitht felvonultató koncert. Egyébként júniusban szerte a világon lesz Tibet Freedom Concert. Részletek a

www.milarepa.org

címen található, ahol megismerhetjük az erőszakmentes mozgalom filozófiáját is. Aki viszont az erőszákról szeretne olvasni, és tud angolul, egy dőbbenetes dokumentummal találkozhat a

www.afn.org/~afn20372/pol/bp.htm

címen. Arról szól, hogy a kínai

Tibetben hivatalos oldala nem annyira jó, mint a magyar lap,

www.zenon.hu/acevideoteka/sevenyear/seven.html

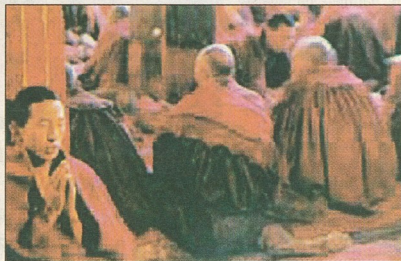
ahol még a producer támogatásának színét is megmondják (csak vicc volt, senki ne keresse!).

A magyar nyelvű oldalak közül ajánlható a

www.eastinfo.hu/selyemut/97_0401.htm,

ahol a tibeti pokoljárókról olvashatunk érdekes cikket. Az Easinfo egyébként egy magyarországi kínaiak által fenntartott lap, ahol számos remek linket találunk további tibeti té-

hatóságok milyen stratégiát dolgoztak ki a tibetiek elnyomására, ellehetetlenítésére, és hogyan magyarazzák meg mindezt a Nyugatnak.

Ne feledkezzünk el a Tibettel kapcsolatos filmekről sem. Ezek közül ugyan egyet sem forgattak Tibetben, politikai okokból, de az il-

lúzió teljes – legalábbis az amerikai és az európai néző avatallan szeme számára. Martin Scorsese Kundun című műve a

movies.go.com/Kundun

oldalon szerepel. A Brad Pitt szőke buksiját megvilantott Hét év

máakra. Tibetről szól a

www.c3.hu/~bocs/csi/csi986-3.htm

is. A Tibet Hétről a

www.extra.hu/tibet

web-helyen találunk információt – utólag. A magyarországi Tibet Ház Alapítvány a CompuServe szerverén volt, de mint tudjuk, március elejétől már nem érhető el közvetlenül a CompuServe.

Akinek mindez nem elég, az gépelje be a

www.insidechina.com/China/links/tibet.html

címet, ahol még ötször ennyi érdekes lapot talál.

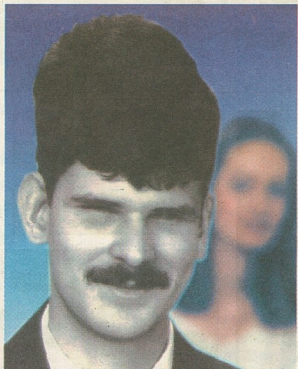
Buddha mosolyogjon rá.

MEHLHOFFER TAMÁS

INTERNET

A vakok között számtalan ismerősöm van, s biztos állíthatom, sokan közülük nem élethosszig tartó járgással szidják az életet, hanem megtanultak családjukkal egyetemben mindezzel együtt élni. Igaz, a normál életbe való beilleszkedésükért jobban meg kell küzdeniük, hát meg, az a tehetségesek, kiemelkedők valamilyen. Emlékszem első döbbenetemre, amikor Pillel kezdtem levelezni. Telet voltam kérdéssel, amit szép sorban, türelmesen megválaszt – nyilván nem először. Fokozatosan fogtam fel, hogy egy beszélőprogram segítségével ő hallja, amit ír nekem, de azt is, amit e-mailben kap tőlem. Elárulta, hogy a „titkárnoje” férfi, és eléggé fahangú, a smile-t pedig úgy olvassa be, ahogy le van írva, például zártéppont, mínusz, jobb oldali zárójel.

A vakok számára az sem lehetetlen, hogy az Internetet használják, programozást tanuljanak. Három végzett programozó dolgozik jelenleg az országban, és a maguk módján próbálják segíteni sorstársaik számítógép- és Internet-használatát. Márkus Norbert, a Hollandiában tanuló jazz-zongorista nem véletlenül hozta létre a Vakok Nemzetközi Levelező Listáját – itt gyakorta tárgyalják a és a különböző számítástechnikai kihívásokat és azok megoldásait, valamint nem őket érintő sajátos jogi problémákat az ugyancsak lista-tag jogászostársuk segítségével. Bár nem látnak, helyzetükhöz alkalmazkodva mégis teljes életet élhetnek. Olyannyira, hogy még az is megeshet, ami bármelyik látóval az Interneten: társat találhat maguknak a Világháló révén. Ahogy Pille és Kata esetében történ.

A villamoson tömeg volt, mégis azonnal félrehúzódtak az emberek. Mindenki érzékelte, hogy egy látó nő egy vak fiút vinne az ajtó felé. Vannak ugyanis azonnal nyilvánvaló másságok, amelyek leginkább azt teszik próbára, aki kénytelen elszenvéni. De vajon elszenvédi-e?

ÉRETTSÉGI TÉTELEKKEL KEZDŐDÖTT

A szerelem örök, megjéjhetetlen titok, s mindenkit egyszer vagy többször elér az életében. Kihagyni kár lenne, s a tavasz közeledtével különösen bizseregni kezd az emberben a vér, ha van társa, ha nincs.

Új fogalom van kialakulóban: Internet-szerelem... Pontosabban már létezik, csak esetleg azok kevéssé ismerik, akik kimaradnak az információs szupersztráda áldásából. Mert mi, akik a Hálózaton éljük mindennapjaink egy részét, tudjuk, hogy a chat-roomokban, az IRC-csaton, de az e-mailekben is könnyen megy az ismerkedés. Baráti körben utána gondoltunk, s kiderült, szinte minden netezőnek volt valamilyen Internet-szerelmi élménye: ismerősei között akadtak olyanok, akik a Neten találtak egymásra, vagy maga is részese volt a Net-szerelmenek.

Pille és Kata szintén az Interneten talált egymásra. A fiú debreceni, elsőéves egyetemista, programozást tanul, a lány pedig ötödéves egy kaposvári szakközépiskolában.

Kata: – Szinte csak pár hónap tel el a között, hogy elkezdtem internetezni, és a között, hogy először megismerkedtem egy számomra vadidegen sráccal az Interneten. Nekem akkor már ez is nagy csoda volt, és nem gondoltam arra, hogy ebből akár szerelem is lehet. Ha valaki azt mondta volna, hogy életem párját az Interneten fogom megismerni, hááát... Azt hiszem, ezt lehetetlennek tartottam volna, mégis utólrát a „lehetetlen”.

Pille: – Hallottam persze korábban is az Internet-szerelmről, habár inkább a negatívabb részéről. Ahogy a bulvár-sajtó tájálja: 18 éves helyett 81 éves, nő helyett hapsi... Nem igazán gondoltam, hogy velem előfordulhat a Net-szerelem.

Kata: – Helyes voltam, hogy ismerkedtem meg a Neten?

Kata: – Mindketlen azonos rádióműsort hallgattunk, ahol egy

érettségire készülő lány az írárt érdeklődött, hol lehetek fel a Neten a tételek. Mivel én is épp érettség előtt álltam, érdeklődve figyeltem az újabb hozzászólásokat. Hamarosan érkezett a műsorvezetőnek egy e-mail, amelyben egy srác leírta, hogy az ő home-page-én megtalálhatók a tételek. Megadta a lapja címét és az e-mail-címet is, „háát, valaki nem találja” jelszóval. A mi történetünk itt kezdődött: én nem láttam azon az oldalon a tételeket. Mint utóbb kiderült, nem is csoda, hiszen a műsorvezető (Csiszár volt) rosszul olvasta be a címet, így írtam Pillenek, hogy segítsen, és ebből a segítségből egy gyönyörű szerelem alakult ki. És jól leérettsgiztem.

Pille: – Az első levelet pontosan 1998. február 27-én, pénteken kaptam Katától. Még januárban megadtam Csiszár Jenő másolába (Apukám Világa, Petőfi rádió) az érettségitekéleket a Neten (www.stender.hu/~pille/eret/index.htm), mert előző évben elég sok anyagot összegyűjtöttem. Irgalmatlan levél-tömeget kaptam, körülbelül százhuszan jelentkeztek. Kata nem tudta letölteni a tételeket, amik .exe kiterjesztésűek voltak. Aztán addig-dig levelezünk, amíg egyre inkább egymás iránt is elkezdünk érdeklődni. A szerelem? Fokozatos volt... Nem is tudom pontosan, talán igazán akkor bontakozott ki, amikor először találkoztunk real time-ban. Tény, hogy az idő múlásával ez egyre csak nőtt...

Kata: – Heti egy-két e-mailből lassan, de biztosan kezdünk megismerni a másikat, de a szerelem hónapok múlva, az első találkozásokról kezdődött. A kezdeti felszínes ismerkedést váltotta „Net-fél” követte, és mind a ketten nagy izgalommal vártuk már a személyes találkozást. Ami kellemes meglepetéssel járt, hiszen kiderült: személyesen ugyanolyan jól – ha nem jobban! – megértjük egymást, mint levelelben.

Pille: – Először szeptember elején találkoztunk, tehát több mint fél évvel az első e-mail után. Aztán

A SZERELEM hálójában

A filmhez valamit is értők szerint a vászonra vihető témákból már a század közepén kifogyott a filmes szakma. A hetedikként emlegetett művészet azonban mégsem haladik, hiszen a standard témák variációs lehetőségei még sokáig biztosítják szórakozásunkat. Nem is beszélve arról, hogy filmre alkalmazható témák mindig születnek. Az Internet térhódítása például egyre több forgatókönyvíróra ihletett meg a közelmúltban, s így a téma mind gyakrabban bukkan fel a hollywoodi superprodukciókban. Kezdetben az Internet csak mellékszerelő volt, az Angyalban (The Saint)

www.wpcmath.com/films/saint/saint2.html

például Val Kilmer az Internet segítségével továbbítja az illegálisan megszerzett műszaki és üzleti titkokat, míg a Goldeneye-ban

www.mgm.com/cgi-bin/cgi/chooseVault&title=Goldeneye

James Bond és partnernője a brit és orosz hadvezetés titkait küldözgeti a Világhálón földrésről földrésre. Később az arányok kisé megváltoztak, hiszen az újdonsült téma, vagyis az Internet mára már sokszor a film fő témáját adja. Így van ez a Hálózat csapdája (The

Net) és A szerelem hálója (You've Got Mail) című filmben is.

Ez utóbbi egy régi és egy új slágerterma keresztezéséből született film, amely szerint a szerelem és az Internet nem is áll olyan távol egymástól. Bár egyes jól értesült, hatáskörüket az Internetre is kiterjesztő pszichológusok tudni vélik, hogy a Világháló elidegeníti az embert a személyes kapcsolatoktól, a filmben mégis internetes szerelem szövődik. A cyberlove életre keltője Meg Ryan (Kathleen), aki a Világhálón Shopgirl álnéven szerepel és Tom Hanks (Joe), alias NY 152. A két, egymástól néhány utcányira lakó, azonos szakmában dolgozó, ráadásul egymással rivalizáló ember egy chatroomban találkozik össze. Az „írásos beszélgetést” az elektronikus címek kicsérélése, majd heves e-mail-váltás követi.

Hogy a szerelem mi módon teljesedik ki, arról győződjön meg mindenki saját szemével a moziban, de aki számítógépe segítségével a dolgok élébe akar vágni, annak álljon itt néhány cím. A hely, ahol a film honlapja megnézhető,

www.youvegotmail.com

bepillantást enged Kathleen és Joe magánlevelezésébe. Aki most annak reményében hagyja abba a cikk olvasását, hogy valami igazán intimit és izgalmasat talál majd ott, azt ki kell ábrándítanom, mert a levelek ilyen értelemben igencsak hétköznapi dolgokat tárgyalnak. Ugyanerről az oldalról letölthető filmbeli képek, amelyeket saját gépünkön képernyővédőként használhatunk, ily módon emlékeztetve magunkat arra, hogy a szerelem az Interneten nem kizárt. E célt szolgálják továbbá a You've Got Mail témakörét érintő elektronikus képeslapok is.

You've
Got
Mail

Aki a filmről szeretne többet olvasni, a

www.warnerbros.com

felé vegye az irányt, ahol a filmforgalmazó legújabb produkcióiról is talál némi információt. Mivel a színészek, sőt ügynökeik sem törnek össze magukat, hogy elektronikus oldalakon népszerűsítsék magukat, így jobb híján a művészekért rajongó lelkes mozibarátok hoznak létre weboldalakat kedvezőekről.

Angol nyelven értő rajongók a

www.geocities.com/TimesSquare/Maze/4131/megryan/meg_home.html,

németül tudók a

www.isarflash.com,

spanyolul beszélők pedig a

www.fut.es/~jllp/ryan.htm

címen nézhetnek utána a Meg Ryannel kapcsolatos dolgoknak. Akit esetleg a színésznő filmográfiaja érdekel, az a

[us.imdb.com/M/person-
exact?Meg+Ryan](http://us.imdb.com/M/person-exact?Meg+Ryan)

címen kutakodhat a művésznő életművében. Ha ezt az oldalt figyelmesebben megnézzük, feltű-

nik, hogy Meg Ryan és Tom Hanks szakmailag nem ismeretlen egymás számára, hiszen a You've Got Mailt megelőzően már két filmben is játszottak egymás oldalán (Joe versus the Volcano – 1990, Slepless in Seattle – 1993). A Meg Ryan életművét tagláló kikitőből e két film internetes oldalára is eljuthat az érdeklődő. Aki azonban Tom Hankszal kapcsolatban vágyik több információra, az a

[www.shady-
acres.com/tomhanks/](http://www.shady-acres.com/tomhanks/)

oldal felé irányítsa „szörfdeszkáját”, hiszen a web-kikötő fenntartója szimpatikus magabiztossággal a legjobb információkat ígéri a kétszeres Oscar-díjas színészlőről.

A két sztár legutóbbi filmjénél maradva elmondható, hogy az abban történetek (tárgy: internetes szerelem szövődése) nem nevezhetők csupán az Egyesült Államokra vonatkozhatók, elszigetelt jelenségnek. Az Internet a világ bármely pontján képes csodákat művelni.

És hogy a You've Got Mail című film mennyire nem egy unatkozó hollywoodi forgatókönyvíró izzadságszagú agyszüleménye, azt egy közeli ismerősöm esete is jól példázta. Amolyan „pretty womanes” történet az övé, ma már azonban inkább A szerelem halójában történetekhez hasonlítható, a nagy magyar valóságba ágyazva. A lány,

ahogy HIX-es körökben mondani szokás,

www.hix.com

arénázgatót. (Ez a Hollósi Information Exchange-en belül tárgyalási lehetőséget nyújt bárki számára. Kezdetben a külföldön élő magyar ajkúak használták, hogy a külföldre szakadt hazánkiai eszmét cserélhessenek anyanyelvükön az őket érdeklő témákban, mára már azonban annyi Magyarországon élő magyar is használja, hogy ezt a funkcióját kezdi elveszíteni.)

Hónónk tehát itt időzött, amikor szóba elegeedett egy külföldön élő magyar férfival. A beszélgetést további beszélgetések, címcseré és heves e-mail-váltás követte, ahogyan az a filmben is történik. Néhány hónap telt el így, majd a férfi hazalátogatott. Megtörtént a nagy találkozás, és az

Interneten kialakult vonalom az életben tovább erősödött – hogy mennyire komolyan gondolják a dolgot, annak eljegyzéssel adtak nyomát. Azóta külföldön élnek, és már a házasságot, a gyerekeket, a végleges hazaköltözést tervezgetik.

Szép történet, mondják, ráadásul igaz is. Aki pedig nem hiszi, az egyszerűen fejest valamelyik chatroomba, az ICQ-ba,

www.mirabilis.com

esetleg épp a You've Got Mail stábjával által létrehozottba

[www.acmecity.com/
youvegottmail](http://www.acmecity.com/youvegottmail)

(ahol még 20 MB-nyi hely is rendelkezésre áll azok számára, akik a film kapcsán kedvet kaptak a honlapkészítéshez), és meglátja, hogy az Interneten bizony

kötetnek szerelmek is, de barátságok még gyakrabban. **KP**

WEB. mix

(KAL)ÓZ, A CSODÁK CSODÁJA

www.bmc.hu/kaloz/

Médiamanus annyit még nem kapott orcába, mint Geszti Péter a Kalózokért. Pedig az „alternatívok” már akkor padlógázzal berágtak rá, amikor egy fanyar fintorral pop-legendát rittyentett a Rapülökből. A vádakt a platinalemezhegyek óta dekányit sem változtak: felhígt, le-cukroz mindent és mindenkit, amihez csak hozzáér. Pedig vannak szent dolgok (például a rap and roll és a kalózádió). Hogy jön ő ahhoz...

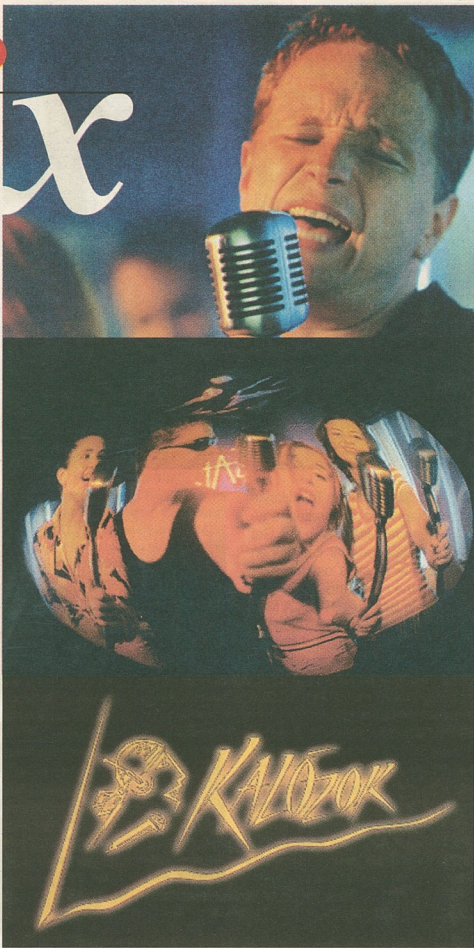
G. P.-t mint harcedzett ötlet-rohamosztagost és gyakorló szószatort mindez algha zavarja. Mit tegyen, ha egyszer életfogytig sikerre van ítélve?!

Az említett állapotnak természetesen megvannak a maga kíméletlen kockakövei, melyeken – bizvást állíthatom – bármikor kitörheti a nyakát az elővigyázatlan. Egyrészt a vízcsapfelektus fenyeget, másrészt a totális lezsibbadás, a belemerevedés a magunkról kialakított szerepbe. De hát ez már tényleg legyen az érintett, jelen esetben Geszti Péter gondja.

Szóba nem hoztam volna az egészet, ha „szüzen” szambázhatam volna el a Kalózok kikötőjébe, de a filmet és a Jazz+Az-lemezt bevezető-kísérő kampány csak az analfabéta, siketnéma, csökkent-látó barlanglakókat nem célozta meg.

A tettek virtuális mezején azután legrosszabb előérzeteim csontosdakt előítéletlé: csapdában vagyunk. A lemez, a film, a honlap magyar mércével mérve megjárja. És mégsem gömbölyű.

Ebben az országban még a nejlonszem nyenyire színtelen, szagtalan, mint ezek a „kalózkodások”: kamu ez kérem, nincs kegyelem. Ha csak egyetlen pillanatra is felledhetnék, hogy a honlap minden

szava mögött Ógesztisége áll, és szemünkbe marketingol... De nem. Kihagyás nélkül teper a szócséplőgép. Interaktivitásról, párhuzamos kommunikációról ennyit. Akad ugyan egy csevejszatorna, de nekem tucatnyi kísérlet után sem sikerült rázézenni a szerverre...

Volt jobb. Kérem a következőt!

HETESI PÉTER PÁL
ggregorg@freemail.c3.hu

TERRA SERVER

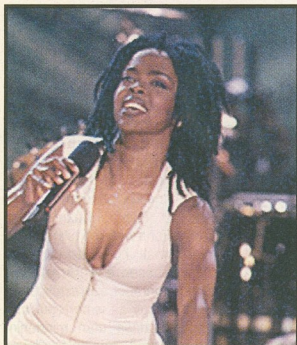
www.terraserver.microsoft.com

Körülbelül a 60-as évek közepétől kezdve rendszeresen figyelik földgolyónk felszínét kíváncsi optikák a magasból. Persze nem az ufók, sokkal inkább amerikai és orosz kéműhaldak voltak az első e" vetők, amelyek kezdetben é" keny készülékekkel rögzítették az „ellenséges” területek képét. Mára a technika sokat lépett előre ezen a téren, s ma a deciméter-, sőt centiméter-felbontású képek alapján akár az is eldönthető, hogy egy mezőn álló ember katona-e, vagy civil.

Ezeknek az évtizedünkben készült felvételeknek a másfél-egyméteres felbontásúra bitított változatával találkozhatunk ebben a kötetben. Fájdalom, de a képek nagy része az Egyesült Államok és Nyugat-Európa egyes településeit, kikötőit stb. ábrázolják. Szerencsére a műhaldak egyike egész véletlenül erre járt 1992-ben, így fővárosunkról is készült részletes felvétel egy verőfényes májusi délelőttön. Mindenki megcsodálhatja hát, saját lakóhelye hogyan is fe magasból. Persze sok minucmást is találhatóunk itt, az Alcazarától a Szent Péter térig, a Kínai Nagy Faltól a piramisokig sok-sok híres hely képét tölthetjük le.

Lesz mit, hisz mint a honlap nyitóoldala is közli, a teljes adatbázis mérete 1 terrabájt.

ilyen színes, emberi jogi sztorikkal, alig cukroznak rajta valamit, s már mehet is a főtűszalagra...

Lauryn honlapja éppen olyan, mint az őt Grammyval „telibe dicséért” Miseducation Of Lauryn Hill című album. Minden rajta van, aminek rajta kell lenni, de egy centivel sem több. Beszéljen magáért a muzsika. Főttéve, hogy képes rá.

Lauryn Hillnek semmi kétsége nem lehet a végeredmény felől. Még akkor sem, ha nem sokkal diadalra után vihart kavart a hír, hogy kirúgták állásából azt a rádiós dj-t, aki éppen az ő dalának lejátszása előtt ragadtatta magát fajgyűlölő kijelentésre valahol Amerikában...

KÉPREGÉNY ELŐ EGYENESBEN

www.lauryn-hill.com

Jöjjön a dal, miről mindenki tud! Mindenki álomgyára Hollywood.

Ha anno Hobó nem illeszti oda Chuck Berry Johnny B. Goodja elé ezt a két sort, akkor most aligha kezdenénk másként Lauryn Hill történetét. Mert mit mondjon a magunkfajta, Nagy Vízen inneni hálózati kalandor, amikor egy elragadóan tőrényen, 23 éves afroamerikai hölgyről kell írni, akinek olyan a hangja, és olyan a bőre színe, mint egy csésze friss, forró csokoládé másnapos hajnalon.

Egyszerre dühös, egyszerre bájos, egyszerre diva, egyszerre kamasz. Közé van mindenhez, ami mőn szép és emberi ebben a sokat őt szűzében. Ki más is lehetne gyerekeinek apja, mint Bob Marley Rohan nevezetű fia?

Olyan gyanús cukrozott legendákkal lengi körül ezt a Haitiről az Államokba keveredett, tehát a feketék közt is „nigger” lányt. Senki nem szólhatott volna egyetlen árva szót sem, ha kotlik még egy darabig a Fugeesban, a The Score sikere után, babérjain.

Mint egy afrofeminista képregény: hősönök a rögeőbb utat választja, és „ad egyet” a lemezkiállításnak. Veszi magának a bátorságot, hogy saját maga producere legyen. Miért is érte volna be szabvány black babys vonaglásal, ha már hiteselem mesélhet arról, mi történt vele az elmúlt 23 „nyomorúságosan dicsőséges” esztendőben?! A filmstúdiók agytrószjei mostanság zabálják az

MM 2000 KÜSZÖBÉN

www.marilynmanson.net

Provokáció ennyire még nem jött be. Lehet rajongani, leborulni, kiátkozni, betiltatni, farkast kiáltani, elszörnyedni (mint jelen sorok írójá), de jó, ha tisztában vagyunk vele: minden, egész egyszerűen minden Marilyn Manson malmára hajtja a vizet...

Szex és erőszak: legalább olyan tuti kombináció, mint a kisgyerek kutyával a szombat délutáni mozinak szánt családi videóknak. Már a név is tellitalat: Marilyn Monroe a maga titokzatos szőkecséggel az egyik oldalon. Charles Manson, a Roman Polanski terhes feleségét, a szintén éterien platina Sharon Tate-et meggyilkoló hippikomuna feje a másikon... Zenekarának minden tagja hordozza nevében

NET ZENE ÜZENET

ezt az ellentétet, mint ahogy mindannyiuk elnevezése egyszerre utal nőre és férfira. A mansonológusok esküsznek rá, hogy ennek a sikerületlen rockfirkászknak David Bowie nélkül aligha terem bárminő babér. A „májsztró” üvegpókjai és földön kívüli meséi részint előkészítették a terepet MM számára, másrészt olyan elementáris erővel hatottak rá, hogy így merészelt fejest ugorni az ismeretlenbe. Most éppen a nemen kívüli szerepét öltötte magára. Nyoma sincs semminek, ami férfira vagy nőre utalhatna.

MM a médiával is legalább olyan profin bánik, mint David Bowie mester, egyetlen percére sem hagyja táp nélkül az információra éhes sárkányfejeket. Ha maga generálja a botrányokat, kisebb az esély a nem tervezett zúrra, mint egyébként. Nehezen vitatható álláspont.

Pont a Neten ne lenne ott? Pont a Neten ne lenne profibb a profind? Hol van már a „mindent nem kaphatsz meg”, ami a jaggeri alapvetés a daliás hatvanas évekből! Lehet rajongani, leborulni, kiátkozni, betiltatni, végveszélyt kiáltani, vagy simán csak elszörnyedni.

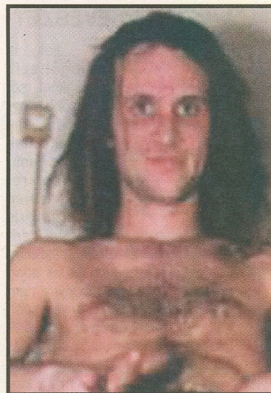
Marilyn Manson pont az ellenkezőjét ígéri mindenkinek.

EGY TANK ÉS MÁŠ SEMMI

www.tankscapda.elender.hu

A Nagy Szerver látja a lelkelem, nem szivesen adom a gízdat, de ami snassz, az snassz. A Tankscapda emél jóval többet érdemelne. (Drága Hollós Ilona, ha látná! Azonnal a mikrofonba susogná: „Megáll az idő...”)

Az ilyesmi akkor számítot korszerűnek, amikor a Netscape utjára bocsátotta a 3.0-s Navigatorának béta-verzióját. Lőjkünk föl egy jókora képet, hard irritáljon minden keskeny vágányon poroszoklót a nyitóloldal: információ egy szál se, csak linkek a lap alján, hangyányiban. Animált gifet azért pakoljunk

föl gyorsan, mert az igen pipec. Miért is ne villogjunk angoltudásunkkal, ám magyaritani sem egetverő gond az official homepage-t... Csöndesen megjegyzem, hogy a punk and roll környékén kevés képzeletesebb szójátékos akad Lukács Lászlónál.

A félreértések elkerülése végett nem egy multireklám cégnél alkalmazza a szlogeneket, hanem egy bizonyos Tankscapda együttesben éneklj saját szövegeit...

Az istenért, miért kell valaminek rossznan lennie, ha már lehetne más is? Ha ilyen szintű lemezborítót-tervet merészelve valaki az érintettek elibé terjeszteni, iszkolhatna, ahogyan csak az izomlázán kifér...

Legalább egy formás mozgóképes, hangos gyűjteményt össze lehetett volna hordani a helyett a hat darab mp2-es (!) darabszlet helyett! Ha jól rémlik, tavaly a Sziget fölött lemeztől léghajóról élőben volt látható bulijuk a Sziget Sun Online hasábjain...

Dühöngein azonban kár. Előfordult már, hogy jobb sorsra érdemes arcok nem azt kapták, ami tehetségük okán járt volna nekik. Jobb lett volna keresni valakit, aki tudja a csinját-bírnját annak, hogyan kell főlapkolni egy zenekari honlapot. Például azt a szerzőpárosat, amely a „Ha zajt akartok” – a legfrissebb Tankscapda-album – oldalait tervezték és programozták. Abból a narancsfekete borzongásból kibírható lett volna még néhány adat.

VIRTUÁLIS EVÉSZET

A diák is megéhezik időnként, sőt később leg-többben úgy emlékszünk vissza tanulóéveinkre, hogy milyen sokszor is

voltunk éhesek annak idején! Mert-hogy a menzák BMW (bele-minden-vacak) leveleivel és kis adag második fogásaival többnyire nem igazán laktunk jól. A lányok sem, hát még a nagy étvágyú serdülő ifjak: kamasz osztálytársaink, barátaink.

Az Interneten barangolva a legkülönbözőbb helyeken találhatunk recepteket, s meglehet, az ételleírások nemhogy csillapítanak étvágyunkat, de a pavloi reflexnek köszönhetően még inkább megindulhat nyálképződésünk. Mert ha ellátogatunk néhány web-helyre, fantáziánk máris szárnyalhat a pompás inni- és harapnivalók olvasán, miközben bepillanthatunk a konyhaművészet rejtelmeibe.

A WebFazék desszerteket, gyűléseket, édességeket, hal- és hústeleket, főzelleket, mártásokat, salátákat, sör- és borkorcsolyákat, süteményeket, köreket és leveleket egyaránt kínál. A

www.externet.hu/webfazek/ háloszemen ezt olvashatjuk: „Oldalaink finomabbnál finomabb ételek elkészítéséhez találhatunk leírásokat. Finomak, hiszen mindenki a kedvenc ételének receptjét osztja meg velünk. Mindenki, hiszen a WebFazék receptjait látogatók küldték.” A WebFazék szakácskönyvébe szívesen fogadják bárki kedvenc receptjét. A virtuális világban barangoló hűtés kategória ételleírásából mérhet ötletet az ünnepi, de a hétköznapi ebédhez, az egyszerű vagy akár a gyertyafényes vacsora elkészítéséhez is. A WebFazék site-ján nemzetek konyhája is található. Az oldalhoz tartozik egy levelezési lista, amely stíluszerűn konyha névre hallgat. „A listán minden konyha körül témaiban lehet eszméni cserélni, tippeket adni és kapni. Míg a WebFazék konkrét recepteket tartalmaz, addig a Konyha levelezőlistán az elkészítések fortélyait is meg lehet beszélni.” A lista e-mail címe:

konyha@externet.hu

Feliratkozás előtt érdemes az archívumban is körülnézni, a

w3.externet.hu/lists/konyha/cimen.

Működik még egy ugyanilyen elnevezésű levelezési lista, mégpedig a HIX-nél, a Hollosi Information eXchange-nél:

hix.com

A HIX Konyha 100. digestjében, február elsején, a mentás csirke elkészítésének receptjét osztotta meg a többiekkel egy megfázott internauta. „Tudjátok, én nem nagyon szeretem a húst, csak a mámmám rám parancsolt, hogy egyek 1 kicsit. És milyen jól is esett. Kel egy kis csirkehús, leg/xibb a mellet felvagni, olyan kínairka; vékony kis csíkokra. Wokba (ez egy speciális kínai öntötvas edény – a szerző) tégy annyi libaszirt, ami elfedi a húst, sözd meg, majd fél csomag mentát olóval vágj bele, süsd meg, & a végén pedig vágj bele 2 almát. Nagyon 1xú, és NAGYON finom. A zsirját később kenyérré lehet kenni...” A HIX Konyha levelezőlistát a

subs.konyha@hix.com

e-mail címen lehet megrendelni.

Egy huszonhat éves, Makón született fiatalasszony, Szabókiné Jung Andrea

www.extra.hu/webcuki/

elnevezés alatt hozta létre Web Cukrászdáját, s kíván jó sütés-főzésnek annak, akit olyat talál a receptjei között, amit szívesen elkészítené. Andrea érettségi után azonnal dolgozni kezdett a Nagykai Határforgalmi Kirendeltségen mint operátor. Saját bevallása szerint ott szerette meg igazán a számítástechnikát, ami teljesen megváltoztatta az életét. „Amelwa itthon is rendelkeztem saját számítógéppel, Internet-hozzáféréssel, sokszor félek, hogy túlzsába viszem...” De eddig még mindig ki tudtam fizetni a telefonszámlát, és ez nem kis dolog!” – írja web-lapja személyes, bemutatkozó részében, s köszöni ferjének, Szabóki Józsefnek a türelmet, amivel a számítógép előtt töltött nem kevés időt szó nélkül elviseli. Andrea kedvenc foglalkozkodását, a sütés-főzést hozta össze a meg-szólított internetezéssel, amikor egy remek website-ot indított utjára Web Cukrászda néven – érdemes ellátogatni hozzá még akkor is, ha kóstolgatni nem lehet a Neten!

内码 标点符号 全角 无调拼音 带调拼音
五笔字型 新仓颉 首尾 钱码 英汉 电报

A kimondottan fiataloknak készült Previnet-oldalon, a Lájfsztájon ugyancsak találunk ételleírásokat, a

www.previnet.hu/lajfsztaji/talpal kozas/receptek.html

címen. A főtételek közül a szójás, lecsós spagetti, a zöldséges csibe-vagdalt, a szendvicsekremek közül a gombás szendvicskrem, a sárgarépa túrókrém barna kenyérré a napi ajánlat, a saláták közül a csirkesaláta, a sárgarépa-cékla-alma saláta, a zelleres vitaminsaláta dióval, a sopszka saláta, a kertész saláta és a joghurtos tavaszi saláta, a köreteknel pedig a zöldséges rizs leírását találjuk meg. Az édessé-

megy az ingyen háziasszony, Ottártamkor a web-lap tulajdonosa arról informált, hogy aznapi étlapjukat egyenesen egy Karnak környéki sírkamrából szereztek be, s remélték, hogy az ismertettet menü elfogyasztása után mindenki marad még erje hátát adni az emésztés istenének, hogy töltsék az ebédet.

Ennél jobban már csak a

www.kft.hu/etterem/index.htm

háloszemen szórakozhatunk, ahol előléteknél a troytantott java kínai módra névü ételleket ismerkedhetünk meg. A főtételeknél kínált hátszínzelet botrányhős módra

WEBFAZÉK
avagy
ahogy a nagymami főzte

Oldalaink finomabbnál finomabb ételek elkészítéséhez találhatunk leírásokat. Finomak hiszen mindenki a kedvenc ételének receptjét osztja meg velünk. Mindenki hiszen a WebFazék receptjeit látogatók küldték. A WebFazék mindenki szakácskönyve. Ennek megfelelően szívesen fogadjuk az Ön kedvenc receptjeit is.

Légyon be az étlek lapjainkba
Jelenleg 21 szociális 630 receptjelet válogatjuk

A WebFazék oldalánál azok is szerezgethetnek akinek ötleteknek van szükségük akár az ünnepi ebéd akár egy egyszerű vacsora elkészítéséhez. Ha végleg nincs ötlete példák a gyertyafényes vacsora elkészítéséhez akkor válasszhatunk találmányt s kínálatunkból.

Nézzetek körül! • [Lá meg receptjeit](#) • [Lájon a Bazarok kínálatát](#)

A WebFazék részét képezi a Konyha levelezési lista. A listán minden konyha körül témaiban lehet eszmélni cserélni, tippeket adni és kapni. Míg a WebFazék konkrét recepteket tartalmaz addig a Konyha listán az elkészítések fortélyait is meg lehet beszélni.

gek közül a gyümölcszész és a búzacsírás készgolyó receptje alapján készíthetünk magunknak különlegességet. S hogy van mire vigyáznai, arra figyelmeztet ezen a web-lapon két rovat is, „Evséni rendel-ellenességek”, illetve „Kilóra mérve” címmel.

A Szemtanú

www.szemtanu.hu/szt/bronzkor/cimlap.htm

címe igaz „Inyencségekhez” utatja hozzá az érdeklődőt, s az ember maga sem tudja, mit vegyen e háloszemen kapcsán komolyan. „Hogyan készíthetünk vacsorát drágán

pedig nem más, mint angolosan átszűtött hátszínzelet zöldséggel gazdagdon körítve, de „amikor elkészült, vérfázító szavak kíséretében, helyes tudatokkal, botrányt keltő módon szervírozzuk”.

Humorban nincs hiány az Internétónál

www.internetto.hu

sem, ahol is „A táplálkozási lánc csúcán” címmel olvashatunk sajátos recepteket a heti hírlevelében akár a savanyú káposztás sztracapkáról, akár a mimózáról. Ez utóbbit elsősorban tavaszi idejére, vacsorával egybekötött randevúhoz ajánlotta az Internetto főszerkesztője.

CSAPÓ IDA
kikelet@elender.hu

A frissesség mosolyra derít

új Body Fresh

A frissesség hat illata

Sshhh.. Finom, friss illatú, tiszta permet éri a bőröd.
Hmm, vegyél egy mély lélegzetet, és tested-lelked megújul...

Az illat lágy ködbe burkolja tested,
veled tart, bárhová is mész.
Mosoly az arcodon, mosoly
az arcokon, akik körülvesznek.

A Coty bevezeti újdonságát,
a Body Fresh termékcsaládot.
Ez a Magyarországon egyedülálló
illatcsalád természetes alapanyagok
felhasználásával készült.
A Body Fresh az egész testre
szórható, hogy mindenhol érhessé
és üdévé tegye a hölgyek
bőrét. Ez a könnyű, friss
permet testileg-lelkileg
felfrissít bármikor
a nap folyamán.
Hatféle illatot kínál
a Body Fresh:
különböző
egyéniségeknek,
különböző
hangulatokhoz...

ElenderMan.

Mindenre jut ideje.

Most ingyen internetezhet akár havi 230 órán keresztül.

ElenderMan újabb hőstettet vísz véghez: talán az eddigi legnagyobbat. Megállítja az Időt. Az Elender-féle új Internet-időszámítás szerint a telefonvonalas és az ISDN-előfizetők díjszámláló órája hétköznaponként **18 és 22 óra között**, hétvégenként pedig **5 és 22 óra között** egész egyszerűen nem ketyeg. Ez havonta kb. 230 ingyenes órát jelent az Elender hálózatán. Legyen ön is időmilliomos – akár havi nettó 2.000 forintért!

Internet akció!

elender internet
Semmi sem lehetetlen.